מוסף שבת
י"ז אדר תש"פ 13/3/20
פלישראל

הפקדתי שומרים

על רקע דרישת הרשימה המשותפת לאסור כניסת יהודים למתחם הר הבית, אנו שבים לפרק היסטורי בדברי ימי ההר | 18

האספנים

אספנות היא סוג של תחביב או עיסוק פנאי בו האספן עוסק באגירת פריטים שונים, בדרך כלל תוך התמקדות בתחום ואף בתת-תחום מסוים • לקראת חג-הפסח שבו אנו מחפשים לרוקן את תכולת הבית, יצאנו למסע בעקבות האנשים שהקדישו את חייהם בכדי לאסוף עוד ועוד פריטים ונחשפנו לאוצרות הנדירים שנפלו לידיהם • מסמך | 10

הגאון הרב זמיר כהן שליט"א / ראש ישיבת היכל מאיר וראש ארגון הידברות

הקניית אהבת תורה - בפרט בגיל ההתבגרות

חשיבות הקניית אהבת תורה • אהבה מהי? • הדרך להקניית אהבת תורה • הלהבת הלבבות על מעלת התורה • מתיקות ונועם בלימוד

לימוד מהנה של משנה או גמרא עם הילד, יוצר אצלו התנייה חיובית של נעימות ומתיקות בלימוד, מקנה לו אהבת תורה, ומחבר אותו בכך לעולמה של תורה.

קנין אהבת תורה אצל הילד ובפרט אצל הנער, תלוי בחוויית הלימוד. וכפי שהדבר בא לידי ביטוי בגישתו של הרב המלמד לתוכן הנלמד, ובנוסח המשפטים היוצאים מפיו בעת ההסבר.

יודגש שמאחר שבגיל ההתבגרות חש הילד המתבגר בשינויים המתחוללים בגופו ובנפשו, ובדורות האחרונים לא מקובל לשאת אישה בגיל זה, הדבר היחיד שיכול להגן עליו מפגעי הרחוב הוא: קנין אהבת תורה. בכוחה של אהבה זו למלא את הנפש ואת המחשבה בסיפוק ובשמחה, כאשר כל מרץ הנעורים מופנה לרכישת עומק וידע בתלמוד ובמפרשיו. וכבר כתב הרמב"ם (הלכות איסורי ביאה פרק כב הלכה כא) בעניין כל אדם ובכל גיל: "גדולה מכל זאת אמרו, יפנה עצמו ומחשבתו לדברי תורה, וירחיב דעתו בחכמה. שאין מחשבת עריות מתגברת אלא בלב פנוי מן החכמה, ובחכמה הוא אומר: 'אַיֶּלֶת אֲהָבִים וְיַעֲלַת חֵן דַּדֶּיהָ יְרַוֶּךָּ בְכָל עֵת בְּאַהֲבָתָהּ תִּשְׁגֶּה תָמִיד' (משלי ה, יט)".

להלן דברים שכתבנו בקונטרס "והיה כעץ שתול" על דרכי החינוך בגיל ההתבגרות, המובא בסוף שו"ת "נזר כהן" חלק א', ולרוב חשיבותם מובאים כאן בשנית עם הוספות קלות.

אהבה מהי?

"אהבה" היא כיסופי הנפש להתקשר עם השלם בעיניה. כיסופין אלה נובעים מתוך תשוקתה להיות שלמה באותה שלמות. וסבורה היא, בטעות או בצדק, כי ע"י התקשרות זו תגיע לשלמות, או לפחות תיגע בשלמות, הנרצית בעיניה.

דרגות דרגות יש בהתקשרות, וכגודל האהבה - כן גודל הכאב מכל פרידה. יש נמוך אשר שלמות מראה חומרי היא השלמות הנרצית בעיניו. ויש גבוה ממנו, ששלמות שכל אנושי היא השלמות הנרצית בעיניו, והרי הוא אוהב את החכם המשכיל. ויש מרומם יותר, ששלמות המידות היא הנרצית בעיניו, והרי הוא אוהב את מתוקן המדות. ויש נעלה מכולם אשר כל אלה חיוורים בעיניו וכאין נחשבו לעומת השלם מכל השלמות, הוא הבורא יתברך. והרי הוא אוהבו, וכוסף ומתאווה להתקשר ולהידבק בו יתברך, הולך בדרכיו ושומר מצוותיו. ונמצא הוא הוא צועד בדרך אל השלמות. וככל שקרב הוא אליה, כן האחרים אשר אינם בקרבת דרגתו, אוהבים אותו ושואפים לדבקה בו.

קביעת ההרגש המוחלט באדם כי הנה זוהי השלמות הנרצית, מוכרעת על ידי אחד מן השניים:

א. על ידי השכל. שואף השלמות, הבוחן ודן, ומסיק בהתפעלות הדעת: הנה זו השלמות אשר יש לכסוף אליה, ונמצא פלוני המתוקן בה, הוא האדם השלם.

ב. על ידי הרגש. אשר בהיות לאדם רגשות טובים ונעימים ממצב או מאדם כל שהוא, הרי הוא מסיק - בטעות בדרך כלל, ולעיתים בצדק - כי זוהי השלמות הרצויה, שהרי בה חשים בטוב. ובהצטרף שניהם, התפעלות השכל משלמותו של זה, ונעימות הרגש מן השהיה בחברתו, אין לך אהבה גדולה מזו.

אהבת תורה

אשר על כן, כדי להקנות לחניך אהבת תורה, ראשית יש ללמדו - עד כמה שיד שכלו (ושכלנו) מגעת, את שלמותה. הן שלמותה מצד היקפה ועומקה, והן שלימותה מצד רוב מעלתה וכוחה, לגודל כותבה ונותנה. כן עליו לדעת כי בעוסקו בתורת האלוקים הרי הוא משלים את עצמו-נשמתו. להקניית ידיעה זו יועיל לימוד קטעים מ"דרך עץ חיים" להרמח"ל (נדפס בסוף מסילת ישרים), וכן ח"ד פ"ב בספר דרך ה' להרמח"ל, וכיו"ב. ובהצטרף הרגשת הלב במתיקות ונועם בלימוד התורה, אל ידיעת השכל בשלימות התורה והשתלמות עצמו בלימודה, הרי נער זה נקשר בעבותות אהבה אל לימודו, והרי הוא כבר נטוע בחצרות בית ה'.

הלהבת הלבבות על מעלת וכח התורה

האריכות כאן בזה תהא אך למותר. וכל תלמיד-חכם ירא אלוקים בוודאי ובבוודאי שיש באמתחתו מדברי חז"ל להלהיב הלבבות בדבר רוב מעלת התורה הקדושה וכוחה. רק נציין לאוצרות הטמונים בספר "נפש החיים" להגר"ח וולוז'ין זצ"ל שער ד' פרק ו' ופרק י' עד סוף הספר.

והעיקר בזה אינו אמירת הדברים לתלמידים כמצטט בעלמא, אלא המחשתם והחייאתם במידת האפשר עד הרגשתם בחוש. וככל שלקוצר הדעת וחולשת האמונה הדברים נראים רחוקים יותר, כן יש להרבות בדוגמאות וחיזוקים.

כגון מה שכתב ה"נפש החיים" בפרק י"א, ז"ל: "והאמת בלי שום ספק כלל, שאם היה העולם כולו מקצה עד קצהו פנוי ח"ו אף רגע אחד ממש מהעסק והתבוננות שלנו בתורה, כרגע היו נחרבים כל העולמות עליונים ותחתונים והיו לאפס ותוהו חס ושלום". ע"כ.

לאחר ציטוט הדברים ומקורם במקראות ומאמרי חז"ל המובאים שם, יש להוסיף כגון זה: "נתאר לעצמנו כי לפתע נופל פחד ורעש בעולם מפרסום ידיעה כי בכור אטומי מסויים בארה"ב הופעל בטעות מנגנון השהיה של פצצת אטום אשר יש בכוחה להחריב את כל העולם. כידוע יש פצצות שבכוחן להחריב את כל העולם כמה פעמים רח"ל. ובעוד עשרים וארבע שעות היא אמורה להיות מופעלת, ואין ידועה הדרך לעוצרה. והנה כל בני האדם מדברים רק על כך, ורואים ברחובות התפרצויות בכי ופחד איום ונורא. והנה לאחר עשרים ושלש שעות שמחה וצהלה בכל העולם. קבוצת מומחים הצליחו לנתק את מערכת ההפעלה. והסכנה חלפה! כמה תשבחות וכבוד ויקר יקבלו אנשי אותה קבוצה בכל מקום בעולם, ומה רבה זכותם ומעלתם בשמים, הן את כל נפשות ישראל בעולם ואת כל אנשי העולם הם הצילו!

הקב"ה מכריז ואומר: אם לא בריתי יומם ולילה, חוקות שמים וארץ לא שמתי! "שוקיו עמודי שש" אלו תלמידי חכמים. למה נמשלו לעמודים, שהם עמודי עולם, הם המעמידים את העולם! מה רבה זכותו של הנמנה על אותה קבוצה המצילה את כל העולם מכיליון! והרי המכריז על כך אינו ראש מדינה בשר ודם שהיום כאן ומחר בקבר. אלא אלוקים חיים ומלך עולם!". (בחלק הראשון הומחשה משמעות חורבן העולם. ובמשפטים האחרונים חוזקה האמונה). ישמע חכם ויוסף לקח.

מתיקות ונועם בלימוד

הרגשת מתיקות ונועם בלימוד תלוי בעיקר בצורת הלימוד של הר"מ המלמד. אם מלמד הוא ביובש, כלומר: א. שפתו יבשה ללא מילות התפעלות וללא ביטויי שמחה ועונג. ב. נצמד הוא בשיעורו רק לביאור מילולי יבש של הכתוב בספר הנלמד. אינו מקדים הקדמות, ואינו מרחיב במתן רקע ובדוגמאות מחיי היום יום (אמנם בזה יש להפעיל שיקול דעת גדול, ולהיזהר ממילים מיותרות שיקשו על ההבנה הבהירה של הדברים. וכבר אמרו חכמים (פסחים ג ע"ב) "לעולם ישנה אדם לתלמידו בדרך קצרה". והדרך הנכונה היא לקרוא תחילה את הכתוב, אחר כך להרחיב בהקדמות וליצור אצל התלמידים סקרנות להבין את הכתוב, ואז

»

נלקח מספרו של הרב 'המדריך המלא לחינוך ילדים' - ניתן להשיג ברשת אור החיים או בהידברות שופס.

פורל אגנדה

אנחנו כאן. שיבא יולדות

את, תדאגי ללדת בשיבא.
זו ה"השתדלות" שלך.

בעזרת ה' הכל יסתדר על הצד הטוב ביותר.
יחד עם זאת, את עושה את מירב ההשתדלות:

את בוחרת ללדת בשיבא - תל השומר.

בשיבא תיהני מחוויית לידה נעימה, מהצוות הרפואי והמיילדותי הבכיר ביותר וממצוינות רפואית אשר יעניקו לך בס"ד לידה בטוחה. בשיבא ניתן לקבל מענה מיידי לכל סיטואציה רפואית מורכבת, לצד הקפדה על דרישות ההלכה, שמירת שבת כהלכתה וארוחות טריות בכשרות בד"צ.

בקרוב! קורס הכנה ללידה
יום ראשון | כ"ו באדר | 16:00-21:00

לרישום ולמידע כללי,
מתאמת קשרי קהילה:
052-6667991

פרופ' שלי מזעקי
מ"מ מנהל אגף
נשים ויולדות

פרופ' איל סיון
מנהל אגף
נשים ויולדות

ותק וניסיון רב
בכירי וטובי הרופאים
מכשור רפואי מתקדם
תנאים לשבת כהלכתה
מענה הלכתי שוטף
ארוחות עשירות בד"צ

הגאון הרב זמיר כהן שליט"א / ראש ישיבת היכל מאיר וראש ארגון הידברות

לעבור לקריאה חוזרת של הכתוב עם פירוש קצר ובהיר ביותר, להרחיב שוב על פה ולבסוף להראות שוב כיצד הכל נכלל במילים הקצרות של הכתוב במשנה או בגמרא). ג. פניו חתומות בשעה שמלמד וקולו מתכתי ויבש. הרי כמעט שאין סיכוי שאי מי מתלמידיו יתענג על לימודו.

אך אם מגיש הוא את הדברים בחיות ובחדוה, מקדים הקדמה ונותן רקע לנושא הנלמד, ממחיש את הדין בדוגמאות הלקוחות מחיי היום יום, מתפעל מגדלות גדולי הדורות מעתיקי השמועה, ומתענג על מתיקות עומק ויפי הסברות, הרי בזה הוא מרומם את תלמידיו ומביאם לאהוב את לימודם, להתענג וליהנות ממנו.

לשם המחשה כל שהיא של הדברים הנה דוגמא ללימוד "יבש" של משנה - המשנה הראשונה בסדר נזיקין, ואח"כ נתבונן בעז"ה בלימוד אותה משנה בדרך אחרת. (יצויין כי אין הדברים דלהלן מתייחסים כלל ללימוד מצד הבנת הדברים לאמיתה של תורה. שמי הוא האזוב אשר בקיר כי יהין לדבר בזה בפני הני מלכי - רבנן. הכוונה היא רק לעורר על צורת הצגת הנושא הנלמד, על פי הנצרך לצעירים בגיל מיוחד זה. והבוחר יבחר). "ארבע אבות נזיקין. השור, והבור, והמבעה, וההבער. לא הרי השור כהרי המבעה, ולא הרי המבעה כהרי השור. ולא זה וזה שיש בהן רוח חיים, כהרי האש שאין בו רוח חיים. ולא זה וזה שדרכן לילך ולהזיק, כהרי הבור שאין דרכו לילך ולהזיק". (בבא קמא פ"א מ"א). (הערה: שני הביאורים דלהלן יהיו בדרכם של רבותינו מפרשי המשנה ז"ל שנקטו בפירושם כמ"ד תנא שור לרגלו ומבעה לשינו).

ביאור הרב: בתורה מוזכרים ארבעה סוגים מרכזיים של מזיקים אשר הם נקראים אבות, והדומים להם תולדות. השור והבור המבעה וההבער. השור, זה הרגל (לחד מאן דאמר). כלומר, שהלכה והזיקה בדרך הילוכה ע"י שדרכה ורמסה כלים ופירות וכדו'. ולדעה זו מבעה זה השן. כלומר, שאכלה והזיקה. מבעה הוא מלשון "נבעו מצפוניו", כלומר נתגלו מצפוניו. שהשן פעמים מגולה ופעמים מכוסה. הבור כפשוטו שחפר בור ונפל לשם שור או חמור. וההבער היינו שהבעיר אש ונתפשטה והלכה והזיקה. לא הרי השור כהרי המבעה. אילו כתבה התורה רק רגל הוה אמינא הרגל שהזקו מצוי, כלומר מצוי שהבהמה מזיקה דרך הליכתה, חייב עליו, אבל השן שאין הזקו מצוי פטור, קמ"ל שחייב. ואילו היתה כותבת התורה רק שן, הוה אמינא שן שיש הנאה להיזקה כלומר שהבהמה נהנתה ממה שהזיקה, חייב. אבל הרגל שאין הנאה להיזקה פטור, קמ"ל שחייב. ואילו כתבה התורה את שניהם, את השן ואת הרגל, הוה אמינא שן ורגל שיש בהם רוח חיים, כלומר שהנזק בא מכח בעלי חיים, חייב. אבל האש שאין בו רוח חיים פטור. ואילו כתבה התורה את שלשתם, את השן את הרגל ואת האש, הוה אמינא דוקא אלו חייבים מפני שדרכן ללכת ולהזיק, אבל הבור שעומד בקביעות במקום אחד והניזק הגיע אליו ונפל לתוכו פטור, קמ"ל שחייב.

עד כאן הוא הביאור העניני והקצר של המשנה, ובשיעור בפני תלמידים מן הסתם הדברים יאמרו בתוספת מילים על פני הכתוב כאן. והנה בהסבר זה די לתלמיד בכדי לדעת את המשנה. ובמבחן על המשנה אפשר שיקבל ציון גבוה ביותר. יתכן מאד שאף די בביאור זה להבנת הסוגיא שעל המשנה, ומצד הבנת סוגיא זו הרב ותלמידיו אכן רשאים לעבור ללימוד המשך הגמ'. אך כדי להביא את לב הנער להכות שרשים בעולמה של תורה, מתוך הכרת ואהבת התורה הקדו', אין די בזה כלל וכלל.

ננסה נא ללמוד את המשנה בדרך אחרת, ארוכה בשיעור, אך קצרה לעתיד. מתחילה ממרחקים, אך חודרת לעומקים.

היות שמדובר במשנה הראשונה במסכת, ומן הסתם גם בתחילת זמן אלול בפני תלמידים שעלו שיעור בישיבה הקטנה, לאחר קריאת המשנה מקדים הרב את הידוע כי הקב"ה נתן למשה בסיני את התורה שבכתב ואת פירושיה פרטיה ודיניה בתורה שבעל פה. וזהו שכתוב ואתנה לך את לוחות האבן, והתורה, והמצווה. לוחות האבן, אלו עשרת הדברות, והתורה - זו התורה שבכתב, והמצווה (מלשון ציווי) שציווהו על פה - זו התורה שבעל פה. כשהעלה רבינו הקדוש את התורה שבעל פה על הכתב (- "לפי שראה שתלמידים מתמעטין והולכין והצרות מתחדשות ובאות וישראל מתגלגלין והולכין לקצוות", וכמו שכתב הרמב"ם בהקדמתו ליד החזקה -) כתבה בקיצור נמרץ. שהרי מעיקרא לא ניתנה להיכתב.

וזה מסביר לנו מפני מה כתובה המשנה במקומות רבים בלשון סתומה ובקיצור נמרץ, וגם מחייבנו להעמיק בדברי המשנה ולדקדק בכל מלה הכתובה בה.

כעת נעבור לדברי המשנה. ארבעה אבות נזיקין. התורה הקדושה מקיפה ומכסה את כל חלקי החיים. [לעיתים יוסיף: לכן ברא הקב"ה כ"כ הרבה פרטים בבריאה, והטביע באדם צורך להשתמש בהם. כדי להרבות את אתגריו, וממילא את שכרו וקרבתו לבוראו. משל לעובד שקיבל עבודה מועטת ושכר גבוה, שהרי הוא חפץ בעוד ועוד עבודה כזו. וזהו שאמר רבי חנניה בן עקשיה, רצה הקב"ה לזכות את ישראל, לפיכך הרבה להם תורה ומצוות]. ששה סדרי משנה שסימנם זמ"ן נק"ט - זרעים, מועד, נשים, נזיקין, קדשים, טהרות, כוללים בתוכם את כל התורה וממילא את כל חלקי ופרטי הבריאה ואת הדרך אשר יש לנהוג בהם ע"פ המטרה שלשמה נבראו.

מן האפשרויות בבריאה, היא אפשרות הנזק. שיכול האדם להזיק בגופו או בממונו את גופו או ממונו של זולתו, במזיד או בשוגג. משנה זו אינה עוסקת בחלק הבין אדם למקום, כלומר, אם מוטלת על המזיק חובת תשובה או כפרה כלפי המקום, אלא בחלק הבין אדם לחברו. כלומר חובת התשלומין שעל המזיק כלפי הניזק. אם נבחן את כל צורות הנזק האפשריות בבריאה, אשר אינם נזקי האדם בגופו, נמצא שהן נכללות באחת מחמש אפשרויות. התורה הקדו' כתבה את כל חמש האפשרויות ופירטה את דיניהן. ואלו הן האפשרויות:

א. ממונו של אדם, כגון בהמתו, הולכת לתומה, ומזיקה בדרך הילוכה. בסוג נזק זה אינה מתכוונת למעשה הנזק, ואיננה נהנית ממנו.

ב. ממונו של אדם, כגון בהמתו, מזיקה מתוך כוונה למעשה הנזק, אך אין מטרתה להזיק, אלא ליהנות. כגון שסועדת את לבה במאכלי הזולת.

ג. ממונו של אדם, כגון בהמתו, מזיקה מתוך כוונה למעשה הנזק, ומטרתה להזיק, כגון שנוגחת בקרניה.

ד. נזק הבא מחמת פעולתו של האדם. כגון שהבעיר אש, והיא התפשטה ושרפה את ממון הזולת.

ה. נזק הבא מחמת פעולתו של האדם, אך הוא שונה מן הנזק הקודם בכך שבקודם, המזיק - כלומר האש, "ניגש" אל הניזק והזיקו, ואילו בזה הניזק ניגש אל המזיק וניזוק בו. כגון, הכורה בור שנפל שם שור או חמור.

בכל אחת מהאפשרויות הללו נקטה התורה דוגמא מרכזית, אשר המאפיין העיקרי שלה הוא הנזכר לעיל. דוגמאות אלו נקראות במשנה "אבות" משום שהרי הן כאב לילדים - שהן התולדות, כלומר לשאר האפשרויות אשר דומה עניינם לשל האב. משנתינו נקטה רק ארבעה מתוך חמשה האבות נזיקין (= מזיקים) מפני שכל אלו הארבעה שווים בכך שמועדים מתחילתם, כלומר שעם הפעם הראשונה שהזיקו משלמים נזק שלם משא"כ קרן שבתחילה משלם חצי נזק עד שנעשה מועד. [ואין הכוונה שמטעם זה אין הקרן קרוי אב, שמה סברא יש בזה. ועוד - שבברייתא (ב:) איתא, ג' אבות נאמרו בשור: הקרן והשן והרגל. אלא הרי הוא כאומר ארבעה אבות נזיקין הן אשר עם הזיקם בפעם הראשונה חייבים לשלם נזק שלם. וכך דרכו של רבינו הקדוש בכתיבת המשנה לרמז על הדומים, ולהצפין דינים ביתורי לשון וברמזים, לקצר ולסכם. כדי להקל ולסייע ללומד בזכרון הכללים והפרטים, וכדי שלא להאריך בכתיבת התורה שבע"פ]. ומ"מ לא הזניח רבינו הקדוש את הקרן המזקת ורמזה בכלל שכלל בסוף המשנה "וכשהזיק חב המזיק לשלם" דהיינו שבכל סוג נזק השייך בעולם (והרי זה סוג הנזק היחיד שאין האדם מזיק בידיים, שלא הוזכר להדיא במשנה) חייב לשלם. וכמבואר כל זה בגמ' (ד).

ואלו הן ארבעה אבות נזיקין: השור - כלומר הליכת השור, או בקצרה - רגל. והבור - כפשטו. המבעה - זהו היזק דרך הנאת אכילה, מבעה מלשון "נבעו מצפוניו" כלומר "נגלו סתריו". ונקרא הנזק שעל ידי השן, בלשון מבעה, על שם שהשן פעמים מגולה ופעמים מכוסה. וההבער - כפשטו.

הערה: המשנה סידרה את ארבעה אבות הנזיקין על פי סדר כתיבתם בתורה [כאן מן הראוי ללמוד בשיעור את המקראות עם פירש"י].

לא הרי השור כהרי המבעה. אדם הכותב מכתב או ספר, אפשר שיכתוב דברים מיותרים או כפולים או שלא ידייק בלשונו וכדו'. לא כן בורא העולם כותב התורה. בתורה לא יתכן שימצאו מילים מיותרות או כפולות וכל שכן שלא תהיה פרשה מיותרת בתורה. אילו היה אפשר ללמוד אחד מסוגי המזיקים הנ"ל מתוך כתיבת מזיק אחר או אחרים, לא היה הקב"ה כותבו בתורתו, אלא מניחנו ללומדו מתוך הכתוב. רבינו הקדוש בא עתה במשנתנו לבאר מפני מה לא ניתן ללמוד את מקצת הנזיקין מזולתם.

ואלו דבריו: "לא הרי השור כהרי המבעה", כלומר אין ענינו של הרגל כענינו של השן. שאילו כתבה התורה רק רגל, הוה אמינא, רגל שהיזקה מצוי כלומר, מצוי בעולם שבהמות הולכות ובדרך הילוכן שוברות מקלקלות ומזיקות, לפיכך חייב. אבל השן שאין היזקה מצוי, פטור על היזקה. אין הכוונה בחילוק זה לחילוקי מילים ודברים בעלמא, אלא סברא גדולה יש בחילוק זה עד שהיינו עלולים לטעות בכך, שבדבר שהיזקו מצוי יש תביעה על בעל השור: הרי היזק זה מצוי והיה עליך להעלותו בדעתך ומדוע לא שמרת על שורך שלא יזיק בהיזק זה? ! משא"כ בדבר שאין היזקו מצוי הוה אמינא שפטור מכיוון שלא היה עליו להעלות בדעתו חשש היזק זה ולשמור בהמתו מכך. אולם כל זה מצד שהיה מקום לטעות. אבל אליבא דהאמת התורנית, שהיא האמת המוחלטת היחידה בעולם, שהרי היא דעת העליון ית', אין חילוק זה נכון וגם על היזק השן של בהמתו חייב לשלם, לפי שאף מהיזק זה היה עליו להשמר.

ולא הרי המבעה כהרי השור. לפי מה שנתבאר שבהיזק השן היה מקום לטעות ולפוטרו, יקשה מאד, שא"כ היה לתורה לכתוב שחייב על השן ולא לכתוב את חיוב הרגל והיינו למדים את חיוב היזק הרגל מחיוב היזק השן, שהרי כל שכן הוא. על כך משיבה המשנה שאם כן היה מקום לטעות להיפך, ולומר שדוקא על השן חייב אבל על הרגל פטור. לפי שהשן יש הנאה להיזקו משא"כ הרגל. ואין אלו חילוקי מילים בעלמא, אלא סברא גדולה יש בזה. שהרי בין בזה ובין בזה לא נתכוין בעל הבהמה להזיק ולא היה רצונו בכך. והיה מקום לומר שדווקא כשנהנה מן הנזק, ישלם. אבל נזק שעשתה בהמתו שלא בשליחותו ושלא ברצונו, ולא הגיע לו שום הנאה מנזק זה יהיה פטור, קמ"ל האמת התורנית שכשממונו הזיק, אף אם אין לו שום הנאה מן הנזק, חייב לשלם.

ולא זה וזה שיש בהן רוח חיים כהרי האש שאין בו רוח חיים. אף כאן אין אלו חילוקי מילים בעלמא, אלא שאם היתה כותבת התורה חיוב תשלום בנזקי השן והרגל, הוה אמינא שדווקא על אלו חייב לשלם לפי שיש בהן רוח חיים, כלומר שמעורבת דעה בנזק. אמנם דעת בהמה היא, אבל יש סיבה נכונה לחייב את בעל הבהמה המזיקה אשר עליו לשאת בתוצאות נזקי ממונו אשר יש בו דעת-מה, והזיק. אבל האש שאין בו שום דעת והתפשט והזיק הוה אמינא שפטור. לפיכך כתבה התורה את החיוב על היזק האש להדיא, להודיענו שעל פי האמת סברא זו אינה נכונה.

ולא זה וזה שדרכן לילך ולהזיק כהרי הבור שאין דרכו לילך ולהזיק. אף כאן סברא גדולה יש לכאו' שאפשר לטעות בה. שהוה אמינא שדווקא על השן והרגל והאש שהזיקו חייב לשלם לפי שהם "ניגשו" אל הניזק והזיקוהו, לפיכך חייב לשלם. אבל החופר בור והזיק יפטר מתשלום לפי שהניזק "ניגש" אליו ונפל לתוכו. קמ"ל שאין זה נכון ובכל אופנים אלו חייב לשלם.

בהסבר זה הועיל המלמד ללומד מכמה וכמה צדדים.

א. הוא לומד להתייחס ביראת כבוד לדברי התורה הקדו'. (למשפטי קישור הנכנסים בלימוד כבדרך אגב לצורך הבנת הלימוד, כגון "כי אין התורה כחיבורי בני אדם", יש השפעה רבה הרבה יותר משיחות מוסר הבאות במיוחד לעסוק באותו נושא).

ב. הוא לומד כי דברי התורה הקדו' מדוקדקים ומדוייקים ביותר.

ג. צירוף של שני הנ"ל מוליד בקרבו הרגשה נכונה של חשיבות ומכובדות העוסק בדברי התורה בין מצד היותה אלוקית ובין מצד עוסקו בדבר המצריך דיוק מירבי וסברא עמוקה וישרה. ממילא למד הוא על חשיבות עצמו, ועל טובת הדרך שהולך בה וצדקתה.

ד. למד הוא כיצד בנויה המשנה, ובאיזו זהירות ועומק העיון יש לגשת אליה.

נלקח מספרו של הרב 'המדריך המלא לחינוך ילדים' - ניתן להשיג ברשת אור החיים או בהידברות שופס.

יום ליום.

הסיוע לנשים מוכות.

לרגל הרכישה וההתרחבות

דרושים:

- כתבים
- עורכי מדורים
- עורך מדור תורני

מנהלי תחומי:

- דיגיטל
- רשתות חברתיות
- קשרי קהילה
- נשים, ילדים וצרכנות

- מנהל מחלקת מנויים
- מנהלי תיקי לקוחות
- סוכני מכירות
- אנשי טלמרקטינג

פניות וקו"ח יתקבלות אך ורק למייל:
yosefshinover@gmail.com

המודעה מיועדת לגברים ונשים כאחד

קו עיתונות
רשת השבועונים המקומית המובילה והגדולה בציבור החרדי

ממשיכים לגדול!
דרושים/ות

מנהל/ת מכירות ארצי

העבודה כוללת:
- ניהול צוות אנשי מכירות
- הובלה לעמידה ביעדים
- טיפול בלקוחות חריגים
- הנעה להצלחות
- גיוס עובדים והכשרתם
- סיוע לאנשי המכירות בעסקאות מורכבות

דרישות:
- תואר אקדמי - יתרון
- ניסיון ניהולי - חובה
- נסיון מהתחום - יתרוןמשמעותי
- כושר מנהיגות, ניהול צוות ויכולת להנעת עובדים
- מנהל, יוזם, בעל תודעת שירות גבוה
- יחסי אנוש טובים
- מוטיבציה גבוהה
- גמישות, יצרתיות

קו"ח למייל:
elimelech@kav-itonut.co.il

למוקד המכירות של לוח "מזל וברכה"
טלפנים/יות לשיחות יוצאות

- העבודה בבני ברק
- 30 ש"ח לשעה + עמלות
- משרה גמישה
- משמרות של 6 שעות

דרישות:
- ניסיון במכירות/טלמרקטינג חובה!
- כושר ביטוי ויכולת מכירה
- יכולת עבודה בצוות
- רעב להצלחה

קו"ח לפקס: 03-5796645 **למייל:** yair@kav-itonut.

2 מנהלי/ות תיק לקוחות אסטרטגיים

העבודה כוללת:
- ניהול מו"מ מול לקוחות עסקיים
- מכירת שטחי פרסום וכלי מדיה
- ניהול לקוחות קיימים והגדלת תיקי לקוחות
- ניהול קשר שוטף מול לקוחות, תחזוקה ושימור

דרישות:
- ניסיון במכירות - חובה
- יכולת ניהול משא ומתן
- נסיון בניהול תיקי לקוחות - חובה
- יחסי אנוש מצויינים - חובה
- ייצוגיות

קו"ח למייל: elimelech@kav-itonut.co.il

לניהול סטודיו והפקה
מעצב/ת ארט דירקטור/ית

- התפקיד דורש גיבוש קונספט, עיצוב קריאייטיבי וניהול צוות
- ניסיון בניהול סטודיו - חובה
- ניסיון בניהול סטודיו במשרדי פרסום - יתרון משמעותי
- ניסיון של 3 שנים כמעצב/ת בכיר/ה
- ניסיון בעיצוב דיגיטל - יתרון משמעותי
- יכולת ניהול צוות והכרה עם עולם הדפוס
- יחסי אנוש מצויינים - חובה

קו"ח ותיק עבודות למייל:
elimelech@kav-itonut.co.il

אנשי מכירות תותחים

- ניסיון במכירות חובה!
- יכולת עמידה ביעדים
- תנאים טובים למתאימים
- סביבת עבודה תומכת

קו"ח לפקס: 03-5796645
למייל: elimelech@kav-itonut.co.il

מנהלת חשבונות
סוג 3

- שנתיים ניסיון לפחות
- שליטה בחשבשבת חלונות חובה
- אחראית לקוחות, גביה
- יכולת אירגונית, שירותיות ומקצועיות
- שעות עבודה 9:00-17:00
- העבודה בבני ברק

קו"ח למייל: sari@kav-itonut.co.il

קו עיתונות
רשת השבועונים המקומית המובילה והגדולה בציבור החרדי

כל ישראל
מהדורת סוף השבוע של "קו עיתונות"

כל הזמן
חדשות הציבור החרדי מסביב לשעון
אתר החדשות החרדי מבית "קו עיתונות"
www.kolhazman.co.il

- סביבת עבודה נוחה
- תנאים מצויינים למתאימים

קול העיר בני ברק | השבוע בירושלים | השבוע באלעד | השבוע בפתח תקוה | השבוע בחולון בת ים | השבוע בבית שמש | השבוע ברחובות | מזל וברכה הלוח הארצי

כל הזמן.

אתר החדשות של הציבור החרדי

האתר היחיד שמסקר מכל הזירות

המקומיות בכל רחבי הארץ בכל זמן

האספנים

אספנות היא סוג של תחביב או עיסוק פנאי בו האספן עוסק באגירת פריטים שונים, בדרך כלל תוך התמקדות בתחום ואף בתת-תחום מסוים • לקראת חג-הפסח שבו אנו מחפשים לרוקן את תכולת הבית, יצאנו למסע בעקבות האנשים שהקדישו את חייהם בכדי לאסוף עוד ועוד פריטים ונחשפנו לאוצרות הנדירים שנפלו לידיהם • מסמך

|| איילה אבן האזל ||

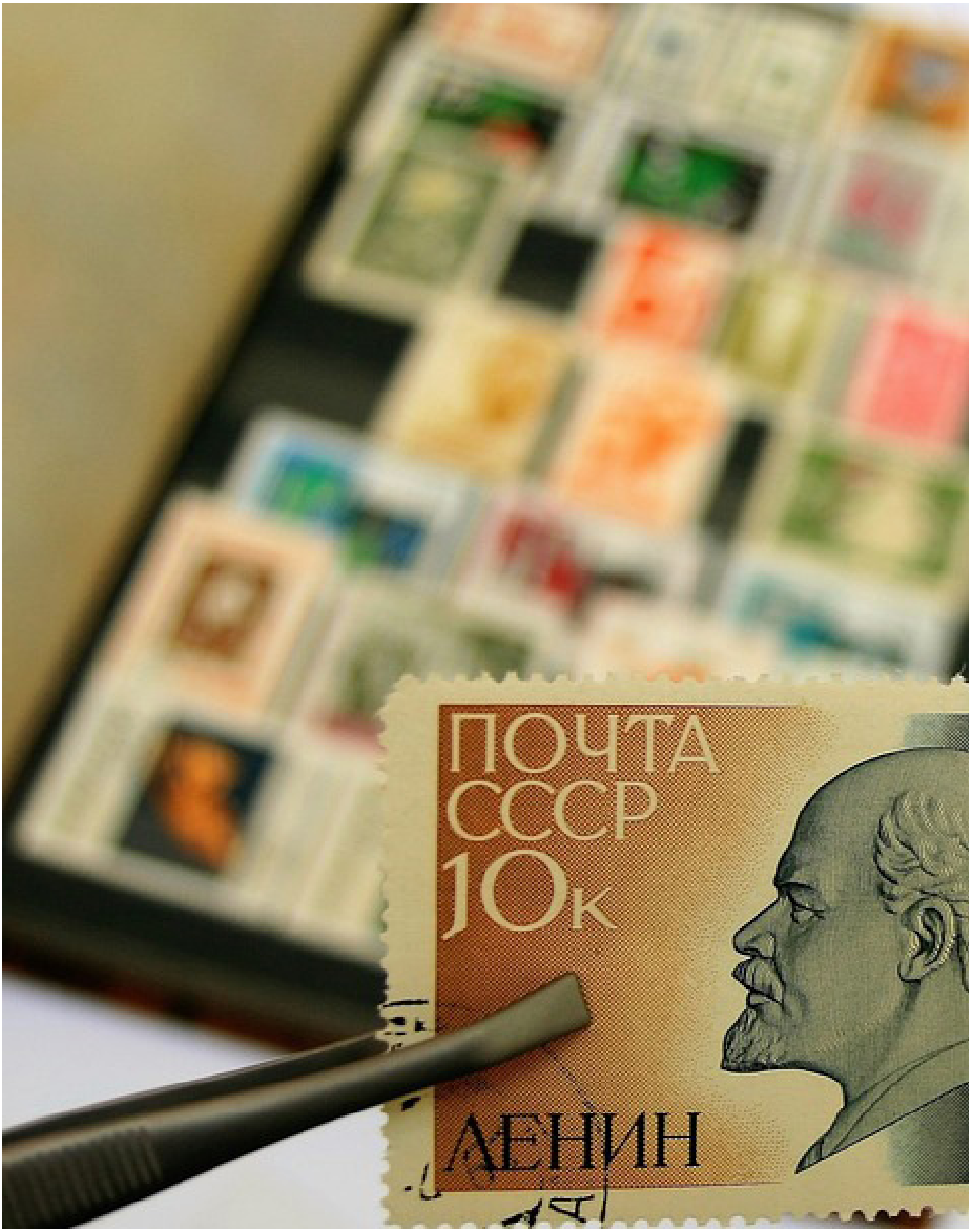
ПОЧТА
СССР
10к
ЛЕНИН

ם חיים ביננו ולא רואים עליהם. זה יכול להיות הרופא שלך, עורך הדין, או השוטר שנתן לך דו"ח. אנשים נורמטיביים, שמתחזקים באדיקות זהות נוספת: הם אספנים.

אנשים שמשתוקקים למלא את החלל שבתוכם בחפצים. האספנות עבורם היא ברכה וקללה. היא מרגיעה אותם, מכניסה עניין וסיפוק לחייהם, אך גם משאירה אותם בתחושה מטרידה של התמכרות וחוסר אונים.

בין האספנים ה"רעבים" והסוחרים שמתפרנסים מחולשתם, מתפתחת סימביוזה מעניינת. כך מציגה גברת עופרה מדיסקר את התחום הלא שגרתי בו היא עוסקת ועליו היא כותבת ומרצה.

בימים אלה של ערב פסח, בו עקרות הבית משתדלות להיפטר מכל חפץ מיותר, אני תופסת את עופרה לשיחה על אספנים, אוספים ומה שביניהם.

אספנות - תחביב או מחלה?

כיצד התגלגלת לתחום הלא שגרתי הזה?

"במרתף במגדל העיר בירושלים, התמקמה לה חנות האספנות שלנו. היה זה בשנות ה-80 כשאני ובעלי עזבנו את הקיבוץ ועברנו לירושלים והיו בידינו מקצועות שלא התאימו לחיי העיר. אני בכלל למדתי חקלאות והייתי מפקחת מזיקים בפרדס, מידי יום לפנות בוקר הייתי נוסעת על טרקטור בשדות.

"בירושלים, בעלי נכנס לתחום האספנות במקרה. בשלב כלשהו, החליט לפתוח חנות יוקרתית לאספנים, יחד עם חבר שפגש במילואים, וביקש כי אבוא למכור בחנות בהתחלה סירבתי בתוקף כי הייתי בורה בתחום, אבל בסופו של דבר הסכמתי. כמובן לא הבנתי שום דבר, אך נהנתי מהאווירה למדתי להכיר את האספנים השונים שהגיעו, והתחלתי להכיר את האוספים שלהם. האספנים אהבו לספר על עצמם ורובם חזרו מידי שבוע, ואני אהבתי להאזין לסיפור שעומד מאחורי. נוצר "מועדון" של אנשים קבועים שבאו לקנות, לדבר, ולהחליף פריטים ואני בעיקר התבוננתי באנשים

מדובר בסיפורים קטנים מחיי היום יום של ירושלים דאז, שמצטרפים יחד לתמונה, לזרקור שמאיר סיפור של תקופה. אפילו צורת הכתיבה של חיילים בפלמ"ח יכול להיות סיפור מעניין. מדוע אנשים אוספים מסמכים ישנים מסוג זה? לרוב האספנים לא תהיה תשובה. כנראה התשובה מונחת עמוק בתוך התת מודע שלהם

והקשבתי נהניתי מכל דקה. לאט לאט התחלתי אף לנסוע לבד לשוק הפשפשים ולמכור פריטי אספנות בעצמי".

"קיבלתי תובנות רבות על עולם האספנות, אבל יותר מהכול אהבתי את האנשים. החפצים נחמדים אבל הם חפצים, ואילו האנשים הם עולם ומלואו".

בתוך תחום האספנות, במה התמקדה החנות שלכם?

"חנות האספנות שלנו התמקדה בעיקר בדברים שקשורים לנייר, ובאופן כללי מכרנו 'כל דבר ישן, קטן ועומד על שולחן'. בתוך הנישה הזאת התמקדנו בניירת: מסמכים – פתק שכתב משהו באיזה מוסד, מכתבים אישיים, כרטיס אוטובוס של קו שלא ידענו שהיה דבר כזה, פוסטרים, פרסומות, מפיות.

"לדוגמא קניתי פעם ערימה שלמה של מכתבים של איגוד הקמעונאים בירושלים. בשנות ה-50, שנות הצנע, מכתבים שכתבו למשרדי הממשלה - בעלי המכולת כגון, מה לעשות אם תלונות של לקוח שאיבד תלוש ולכן לא יכול לקבל מוצרים וכו'.

מדובר בסיפורים קטנים מחיי היום יום של ירושלים דאז, שמצטרפים יחד לתמונה, לזרקור שמאיר סיפור של תקופה. אפילו צורת הכתיבה של חיילים בפלמ"ח יכול להיות סיפור מעניין. מדוע אנשים אוספים מסמכים ישנים מסוג זה? לרוב האספנים לא תהיה תשובה. כנראה התשובה מונחת עמוק בתוך התת מודע שלהם.

הייתה משהיא שהכרתי שאספה דגמי נעליים קטנים ומיניאטוריים: מאפרה בצורת נעל, עגיל בצורת נעל. פעם היא סיפרה לי כי יום אחד היא פתחה את המגירה וגילתה חמשה עשר סוגים שונים של נעליים, רק אז היא קלטה שהיא אספנית נעליים. ובאמת יש לה בעיות ברגליים, האם זה קשור? ! שאלה שנותרה עם סימן שאלה".

כיצד האספנים מתנהלים עם ניהול האוסף שלהם?

"אין ספק כי האוסף, גורם להרבה בעיות במשפחה. בדרך כלל האישה שונאת את זה. האוסף צובר אבק, גורם לבזבוז כספי, לעיתים נראה מטופש, ומצריך תשומת לב, אבל האספן אובססיבי ונראה כי אף אחד לא יעצור אותו בדרך.

יש באמתחתי סיפורים רבים על אספנים המנסים להחביא את הפריטים אותם הם אוספים. לעיתים כשהאספנים היו מגיעים בליווי נשותיהם, הם לא היו קונים מחשש מה האישה תגיד. הפחד הנוסף של האספנים הוא שאחרי מותם

רוצים קיר טיפוס משלכם?

מצויין! זאת בדיוק ההתמחות שלנו כבר מעל 17 שנה, במגוון רחב של פתרונות מקיפים לבניית קירות טיפוס, מתחמי נינג'ה, פארקי חבלים ומתקני אקסטרים. אנו בונים מתקנים קטנים בבתים פרטיים, ועד למתקנים הגדולים ביותר בארץ.
חישבו על חלום, בכל מקום, אנחנו נגשים אותו עבורכם!

- בתים
- מוסדות
- עיריות
- רשויות
- בתי ספר
- חצרות
- מתנסים
- פארקים
- גני ילדים
- גני שעשועים

פרוייקטים לדוגמא:

חברתנו מייבאת את מיטב מותגי הציוד המקצועי לטיפוס, לבטיחות, לתעשיה וגלישה

360climbing-
החברה הגדולה לתכנון, בנייה והקמת קירות טיפוס,
מתחמי נינג'ה, פארקי חבלים ומתקני אקסטרים

יהודה 360-3-360-054 | www.360climbing.co.il

360+ CLIMBING

הילדים יזרקו את כל האוסף ויתפטרו ממנו. וזאת מדוע? רוב ילדיהם של האספנים לא אהבו את האוסף ואפילו שנאו אותו, כי הילדים זכרו רק דבר אחד, האבא נתן תשומת לב לאוסף האהוב שלו והזניח את הילדים. חלק מהאספנים תורמים את האוסף לפני מותם, חלקם מוכרים אותו, חלקם כותבים צוואה בה הם רושמים לא למכור את האוסף.

אין ספק כי אחזקת אוסף רציני דורש משאבים, ולעיתים האוסף מתגלה כדבר חזק מהאספן עצמו. סוג של התמכרות . יש כמובן כל מיני רמות בהתמכרות. זכור לי אמרה של אחד האספנים ששימש כשגריר בכל מיני מדינות, "אני לא יודע למה אנשים נוסעים לחו"ל. אני נוסע לקנות עטים נובעים".

בולים - שוק של פעם. מדוע?

"קלאסיקה של אופנות. באספנות יש אופנה כמו בכל דבר. עד שנות ה-50 ובתחילת המאה המילה בולים הייתה מילה חופפת לאספנות. ואנשים היו קונים בתים מבולים, כי בול היה דבר יקר. בשנות ה-70 סר חינם של הבולים. אני החזקתי בחנות אולי שניים/ שלושה בולים וכל היתר אפשר לעשות איתם טפטים.

למה בדיוק? אני לא יודעת. אני יכולה להניח למה ערך של פריטים עולה ויורד אך לא תמיד יש לי תשובה. למשל בארץ עלה ערכם של המדליות במקביל לעליה הרוסית בתחילת שנות ה-90. הרוסים כולם אוהבים לאסוף מדליות, מטבעות ושטרות."

ספרי לנו על אוספים מעניינים בהם נתקלת?

"ישנם כמובן את האוספים הפופולאריים: אספני הרצל, אל על , אספני המחתרות. יש לנו אספן הרצל טוטלי המתגורר בחו"ל, וכל גזר עיתון עם אזכור של הרצל הוא רוכש. אספן של חברת אלעל מתעניין בכל אביזר כדוגמת מסרק שחילקו במחלקה ראשונה או שמיכה של אל על. "אספני אקסליברסיט" – אוספים מדבקה שהיו מדבקים בשנים עברו, בתחילת הספר עם המשפט "הוצא מספרייתו של..." חלקם של האקסליברסיט היו יפהפיות ואפילו ציירים כמו בוריס שץ, צייר אקסליבסיט וכל אחד היה ממלא את שמו. כל ספר שאני פוגשת, אני נוהגת לפתוח לבדוק האם יש אקספליסט ואם כן אני מורידה את העמוד הראשון מהספר.

בתחום היודאיקה: האוספים הכי פופולאריים הם חנוכיות והגדות. אבל יש גם אוספים ביזאריים כגון אוסף של קוביות הטלה של משחק, הקוביות עליהם כתובים המספרים 1,2. פעם אמרתי לאספן כזה: 'כל הקוביות הן אותו דבר'. הוא הסתכל עלי בתימהון וכלל לא הבין: 'כל קובייה היא גודל אחר, חומר אחר.' פעם שמעתי על אספן - סוכן ביטוח שאוסף מודעות אבל לא שגרתיות לדוגמא מודעה בה נכתב כי המשפחה יושבת שבעה בשני בתים שונים.

היו לנו אספנים שאהבו – בקבוקי יין ישראלים והיו מוכנים לרצוח בשביל לקנות את זה. כל מה שקשור לאלכוהול וכרמל מזרחי במיוחד, נתפס כישראלי וישן, היה לו ביקוש רב. רק לפני חודש הבאתי פוסטר עם תמונה של בירה לשוק הפשפשים וקונים רבו על זה.

עוד אוסף פופולארי הוא אוסף של חתולים מפורצלן, יש אנשים שיש להם אלפים של חתולים מפורצלן מה הם עושים עם החתולים? מניחים בוויטרינה.

הסיפור הכי מרגש היה אודות אספן אולטימטיבי בנושא

אין ספק כי אחזקת אוסף רציני דורש משאבים, ולעיתים האוסף מתגלה כדבר חזק מהאספן עצמו. סוג של התמכרות . יש כמובן כל מיני רמות בהתמכרות. זכור לי אמרה של אחד האספנים ששימש כשגריר בכל מיני מדינות, "אני לא יודע למה אנשים נוסעים לחו"ל. אני נוסע לקנות עטים נובעים"

קנייה מתכולות של דירה - חוויה מטלטלת

כיצד משיגים את פריטי האספנות?

"אנשים נוהגים לשאול, מהיכן אנו מביאים את הפריטי האספנות. אני ילידת הארץ אך משום מה הייתי נראית לכולם עולה מרוסיה ותמיד היו אנשים אוהבים לשאול אותי: 'האם הבאת את זה מרוסיה?!' או לחילופין היו שואלים ' זה אוסף שלך, ואת כבר לא בעניין?!'

להשיג את הפריטים זאת דרך מאד מעניינת. חלק מן הפריטים מצאנו בשוק הפשפשים שמהווה טריטוריה נפרדת. אם אתה נמצא בתדירות גבוהה בשוק הפשפשים ומכיר כל מוכר ולעיתים מכיר גם רבים מהקונים אתה קולט שיש שם חוקים שונים, הומור מיוחד ומילים וביטויים המיוחדים רק לשוק הפשפשים. אנו בעלי דוכן גם בשוק הפשפשים ברמלה וגם כמובן בשוק הפשפשים ביפו, ומשהו אמר לי רק אתמול, משפט נכון רק לשוק הפשפשים: "מפה לים". אם אני מוכרת משהו חשמלי ואין לי תקע, לא ניתן לבדוק אם זה אכן פועל, ולכן אם המכשיר החשמלי לא יעבוד מקסימום תזרוק לים".

אז אם הבנתי אותך נכון, את כל השמאטע'ס שיש לי בבית, אני מודיעה לך ואת באה לקחת?

"לרוב זה לא קורה. בעבר היינו נוסעים לשווקי פשפשים בחו"ל בארצות הברית ואירופה. הייתי נוהגת לנסוע פעם בחצי שנה ובעלי פעם בשלושה חודשים. הייתי מבקרת בעיקר בצרפת ומנסה לאתר פריטי יודאיקה, ישראליאנה - בעיקר מה שישראלים מחפשים ואוהבים.

"אהבתי במיוחד לנסוע לשוויץ – מקום שלכאורה נחשב יקר, אך רק בגלל שהם עשירים וחסכניים ולכן את כל הדברים הישנים סירים, מחבתות ורהיטים הם מוכרים לחנויות צדקה. הייתי הולכת שעות על גבי שעות ולפתע הייתי מוצאת פתאום חנוכייה, חמסה או בתי מזוזות, וגם מאפרות, או אצבעונים לתפירה. במקומות האלה, הייתי בוחרת את הדברים שידעתי שיש אנשים שיקנו והרבה פעמים כוונתי לאספנים ספציפיים. לדוגמא אספן שאוסף פותחנים.

"המקום השני שהיינו קונים בו פריטי אספנות שהיה אפילו יותר מרתק – תכולות דירה. כשההורים נפטרו והילדים מוכרים את הבית, או כשאנשים הולכים לבית אבות. היינו מגיעים לבית של אדם שמוכר את החפצים של ההורים שלו - אין קונפליקט גדול יותר מזה. ותמיד היו אומרים לנו 'אין בעיה, את יכולה לקחת הכול' אבל אייך שהייתי מתקרבת לחפץ, ' רגע, רגע, תעצרי. זה לא.' אנשים הרגישו שהם מוכרים זיכרונות, אבל מה לעשות הבתים שלנו בישראל, קטנים, ולכן החפצים הללו יוצאים החוצה כי אין ברירה.

"מקום מאד טוב עבורנו היו כמובן פחי הזבל. אני קוראת לזה "פחים מניבים" מאז שיש את הרשת המכוונת ותוכניות על עתיקות מתפרסמות, לאנשים יש יותר מודעות ולכן פחות מאתרים חפצים בפחים. אך בתחילת שנות ה-90 אנשים היו זורקים לפח את כל החפצים, במקום למכור, ובמקרה היינו עוברים ושולפים מציאות, חפצים שווים מבחינת ערך, או דברים מעניינים מבחינה אישית. תעודות, מכתבים שדרכם מתגלה לנו תמונת חייו של אדם אלמוני.

הסיפור הכי מעניין שבו אני נזכרת הוא, כאשר מכרתי במרתף העיר וחלק מהעוברים ושבים היו רואים ומזמינים אותי לביתם לרכוש חפצים. יום אחד חלפה על ידי אישה קטנה, ראתה שאני מוכרת גם תכשיטים והזמינה אותי לביתה. 'את הבית כבר מכרתי.' היא סיפרה, 'נשארו לי רק כמה חפצים.' הגעתי לבית בן 4 קומות עם מרתף. בית מאד מוזנח עמוס בחפצים. האישה שהייתה כבר בת 64 הייתה רווקה שנשארה בבית הוריה, יחד עם כל החפצים שלה ושל ההוריה גם יחד. היא הייתה אנטיתזה של אדם הרגיל שמוכר את הבית . את הכול היא הסכימה למכור ללא שום היסוס תמונות, מכתבים , מחברות של אמא שלה. לא היו לה שום סנטימנטים . חמשה פעמים הלכתי וחזרתי מביתה ולבסוף שאלתי אותה, 'את לא רוצה להשאיר לעצמך כלום?' 'תשמעי' היא ענתה לי ' אם אני יתחיל עם סנטימנטים אני לא יפסיק לבכות.'

היו שם חפצים ישנים מלפני שנולדתי. בשבילי כמובן זה היה אוצר בלום. למעשה, היא קראה לי לבוא לראות תכשיטים אך היא לא מצאה אותם. באחת הפעמים מצאתי מזוודה סגורה, נסתי לפתוח כדי לגלות עוד פריט מפתיע. אך אז לפתע היא הופיע מעלי ומיד בקשה לא לפתוח את המזוודה, 'אין שם כלום' היא פטרה אותי בתשובה מתחמקת. שבוע לאחר מכן הגעתי ושוב סיקרן אותי לדעת מה יש במזוודה, אך ברגע שהתקרבתי אל המזוודה ונגעתי בה, היא נעמדה על ידי. 'מה יש שם?' שאלתי שוב. 'כלום' היא ענתה ולבסוף חשפה בפני את סודה האישי 'סתם שמלת כלה.'

'מאיזו תקופה?' שאלתי בעקיפין. 'משנות ה-60' עשיתי חשבון מהר והבנתי שזאת הייתה אמורה להיות השמלה שלה. שמלת כלה עבור חתונה שכנראה התבטלה מסיבה טראגית. זה היה הפריט היחידי שהיא לא רצתה לקחת ולא רצתה לתת".

את בעצמך או בעלך אספנים?

"האמת שעד לא מזמן אמרנו שנינו שממש לא. בעלי עוד אומר שהוא לא אספן. אבל במשך הזמן התעורר בי צורך קטן לאספנות, ממש ב'קטנה' התחלתי לאסוף פרסומת מעיתונים. זה נושא מעניין כיצד אתה רואה תקופה לפי פרסומות וכן מכתבים אישיים. מצאנו בתכולות דירה או בזבל מכתבים וזה מרתק. זה לא פריטים שניתן למכור אותם אומנם, אך עבורי ירושלים. כל פריט בנושא ירושלים עניין אותו והוא היה מוכן לשלם על כך, אפילו פריט השייך לדוגמא לאיזה בית חרושת ישן שהיה פעם קיים בירושלים.

האספן הזה היה הנאמן ביותר, כל יום שישי קבוע היה מגיע ומספר על החיים שלו. כשיום אחד חלה במחלה הארורה, המשיך לפקוד את חנות האספנות, אבל מצבו הדרדר והוא התחיל להרגיש רע ואני הגעתי אליו עם פריטים בנושא ירושלים שאולי הוא ירצה לקנות.

מצבו נעשה בכי רע הוא התאשפז בבית חולים וכבר כמובן לא הבאתי עבורו פריטים. ויום אחד כשהוא הרגיש כבר ממש על ערש דווי, עדיין מה שעניין אותו זה פריטים מהאוסף, והוא שאל אותי ממיטת חוליו 'מטבע של 25 מיל משנת תש"ח, יש לכם?' יש את אותה מטבע, בצורה נפוצה משנת תש"ט, ולכן היה חשוב לו להדגיש דווקא מטבע מתש"ח.

המיוחד במטבע זאת שהיא עשויה מאלומיניום וזאת אחת המטבעות היחידות מאלומיניום שלא נשחקו. 'אני רוצה לתת מתנה לרופא שלי'. הוא הוסיף. 'אני אחפש כי כרגע אין לי', עניתי. הגעתי לבקרו שבוע לאחר מכן החולה כבר עצם את עיניו וזה לא היה מצב מבשר טובות. ובכל אופן כשנכנסתי הוא פקח לרגע את עיניו, כבר לא היה לו קול, רק עיניו שאלו 'האם השגת לי את המטבע מתש"ח?' לצערי נאלצתי לאכזב אותו. החולה סגר את עיניו ושלושה ימים לאחר מכן בגיל 75, הוא הסתלק לבית עולמו. זה הוא אספן עד המוות. ידעתי שהוא התחיל לאסוף מגיל 3 , בהתחלה זה היה תיקים מאמא שלו ולאחר מכן התפתח לאספנות בנושא ירושלים. כשנפטר השאיר אחריו דירה של שלושה חדרים שהייתה מוקדשת לאוסף בלבד (לכן גם לא היה לו קונפליקטים עם אשתו) 72 שנה הבן אדם הזה רק אסף, אסף ואסף מתוך אהבה גדולה לעיר הקודש ירושלים. לאחר פטירתו תרמה המשפחה חלק מהאוסף וחלק מהחפצים נשאר, ובני המשפחה לא יודעים כל כך מה לעשות אתו.

מכרתם גם פריטים ממש עתיקים?

"מה עתיק ומה ישן, עניין של הגדרה. עתיק – מעל 70 שנה, וישן פחות מ70 שנה. למעשה, אנו מכרנו דברים פחות מ-70 שנה.

זה מאד מעניין. כמו לקרוא ספר בלי צנזורה ועריכה. אני לא הולכת לחפש את זה אבל אם נתקלתי בזה אני אקנה״.

עכשיו תגלי לנו את הסוד, מדוע דווקא רוב האספנים הם גברים?

״מדובר בתופעה כלל עולמית ולאו דווקא ישראלית, כ-80% גברים אספנים לעומת 20% נשים אספניות. הפער הברור יוצר שאלה שאין עליה תשובה ברורה. אני בדרך כלל בהרצאות שאני מוסרת, מפנה את השאלה לקהל. ההסבר והתבונה שלי לעניין, שהאספנות נותנת לאנשים זהות ומעמד כל שהוא. הרבה אנשים ואצל גברים זה בולט עוד יותר, עובדים בעבודה שהם לא היו הכי רוצים, ומרגישים במעמד לא הכי טוב מבחינתם.

״פגשתי פעם משהו שהיה גם צייר, וגם כתב ושר אבל הוא לא היה הכי טוב בתחומו ולכן הוא היה לרוב מתוסכל וברגע שהוא התחיל לאסוף משרוקיות, הוא לבש את הכובע של האספן והדביק על עצמו כותרת של ׳האספן הכי גדול של משרוקיות׳ רק אז הוא חש מבסוט מעצמו. ברגע הוא הפך להיות מספר אחד. וכמובן שברגע שאתה מתחיל לאסוף משהו ביזארי זה מאד קל להיות מספר אחד. אצל גברים זה כנראה, יותר חשוב להיות מספר אחד, ואילו אצל נשים ברגע שיש להן משפחה וילדים – מדובר בתואר שמספק אותן. לגברים אם אין להם טייטל מכובד מתוקף עבודתם, הם מרגישים חוסר שאותו הם מחפשים למלא.

״כשמדובר בתחום של ניירת קרי, היסטוריה, ומסמכים ישנים האחוזים אפילו עולים ל- 90% גברים . עד כמה שזה נשמע סטריאוטיפי – נשים אוהבות לאסוף בובות קטנות, כלי תפירה, אצבעונים לעומת זאת מעט מאד נשים אוספות הגדות פסח״.

האם הילדים גם נכנסו לתחום?

״הבת הגדולה לא בתחום, היא פסיכולוגית. הבן עבד איתנו עד לא מזמן, וכעת הוא מחזיק חנות לבד בה הוא מוכר תקליטים ודיסקים וכעת בגדים. מדובר במוצרי אספנות אבל שימושיים. והבת הקטנה שנולדה לתוך העסק שלנו, בגיל 7 חודשים כבר הצטרפה אלינו לירידים – תוך כדי שהיא יישנה על שמיכה מתחת לשולחן. באחד הפעמים שאלו את הילדים בשיעורי הבית לפני חנוכה ׳מה זה נס?׳ והתשובה של הבת הקטנה שלי הייתה ש׳נס זה מה שאבא אומר שלא יימכר, ואמא מוכרת...׳ משפט שסיכם את כל חיינו בתחום הזה.

בגיל 10,11 היא כבר יכלה להחליט אם הפריט ישן או לא. היה לה כבר ממש חוש לעניין. היא קצת עבדה בחנות שלנו ועכשיו פנתה לכיוון אחר״.

האם התחום בנסיגה או שאספנים תמיד יישארו?

״האמת, שלפי התחושה שלנו תחום האספנות מצוי בנסיגה. אני לא חושבת שהתחום ייעלם לחלוטין אך אנשים צעירים מתעניינים בדברים אחרים. למעשה, כל אחד אוסף מה שהוא זוכר מהילדות שלו, מתוך געגוע. אדם בגיל 70 זוכר את שנות ה-60 ואם מגיע משהוא בן 20 שנות ה-80 נראה לו נורא ישן. צעירים אוספים תקליטים ויש לזה פריחה אדירה עכשיו, כנ״ל גם משחקי מחשב ישנים. אבל אספנות הקלאסית קצת נזנחה, אבל תמיד יכול להיות גל נוסטלגי שישנה את המגמה.״

ואני חשבתי תמיד שזה בגלל שהבתים שלנו קטנים ונדל״ן עולה הרבה...

״אספנים תמיד קונים הרבה מעבר למה שהם יכולים להחזיק בבית. הבעיה של מקום אכסון הוא תמיד מציק ובעייתי אבל לרוב הוא לא מהווה מחסום. פעם זכור לי, כי הכרנו אספן ספרים שהיו לו מחסנים רבים בכל

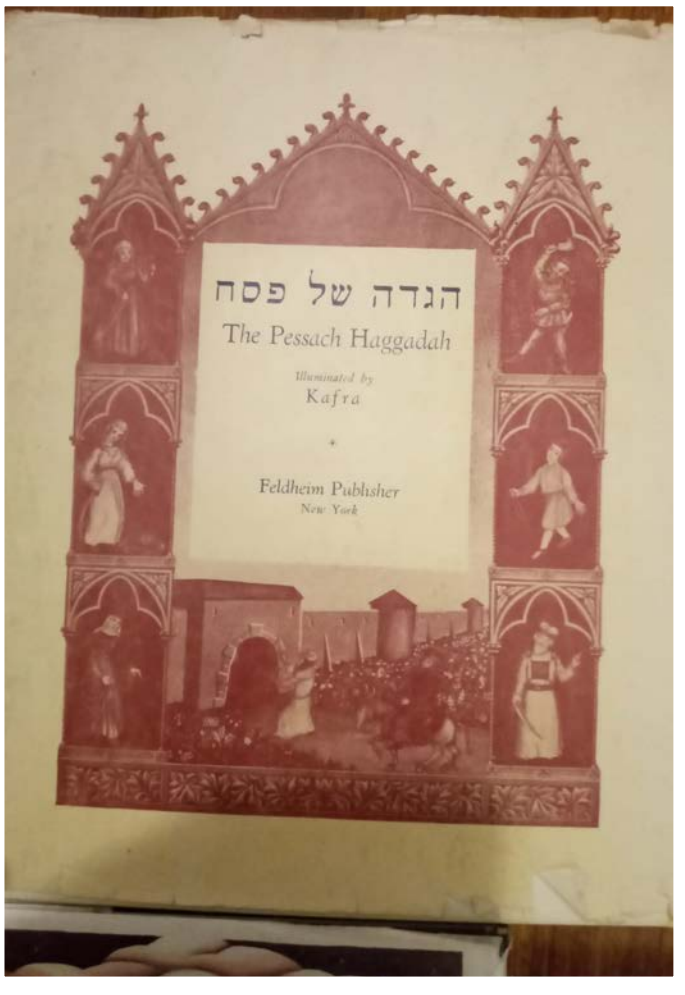

רחבי ירושלים, וכשהוא נפטר אשתו לא ידעה איפה המחסנים ממוקמים ופשוט המתינה שיגיעו בעלי המחסנים ויבקשו דמי שכירות. כיום הבן שלי, מוכר תקליטים וזה אכן יותר דק וקל לאכסון".

לסיום, מבקשת עופרה לציין, כי אגרנים ואספנים הם שני דברים שונים. בל תטעו אגרנים שלא מסוגלים לזרוק חפצים אינם אספנים שאוספים בצורה ממוקדת ומכוונת פריטים ישנים על פי נושא. בנוסף יש כל מיני גוונים אצל אספנים. לפעמים האוסף קשור למשהו היסטורי או לשנה ספציפית. כגון, אדם שעלה לארץ בשנת 73, ואוסף דווקא פריטים שקשורים לשנת.

יש אספנים שאוספים לפי חומר: נחושת , פורצלן וכדומה, יש שאוספים לפי צבע – כשהצבע הכחול הוא הפופולארי. יש שאוספים סדרות של גלויות, חוברות, אז אם יש 105 גלויות מהסדרה, האספן האולטימטיבי לא ירגע עד שהוא יגיע ל105 גלויות בדיוק .

תוך כדי השיחה אני חושבת לעצמי האם אני אספנית של ספרים ועיתונים.

"הרבה מאד אנשים לא יכולים לזרוק ספרים, אנשים באים אלי עם ספריה שלמה בגרמנית ואני אומרת להם אל תזרקו תניחו ליד הפח משהו כבר ייקח. 'לי אין את התסביך הזה.' מצהירה עופרה. אולי עכשיו בעקבות השיחה אעזור אומץ לזרוק לפח את ערמת העיתונים שקורצת לי מהפינה...

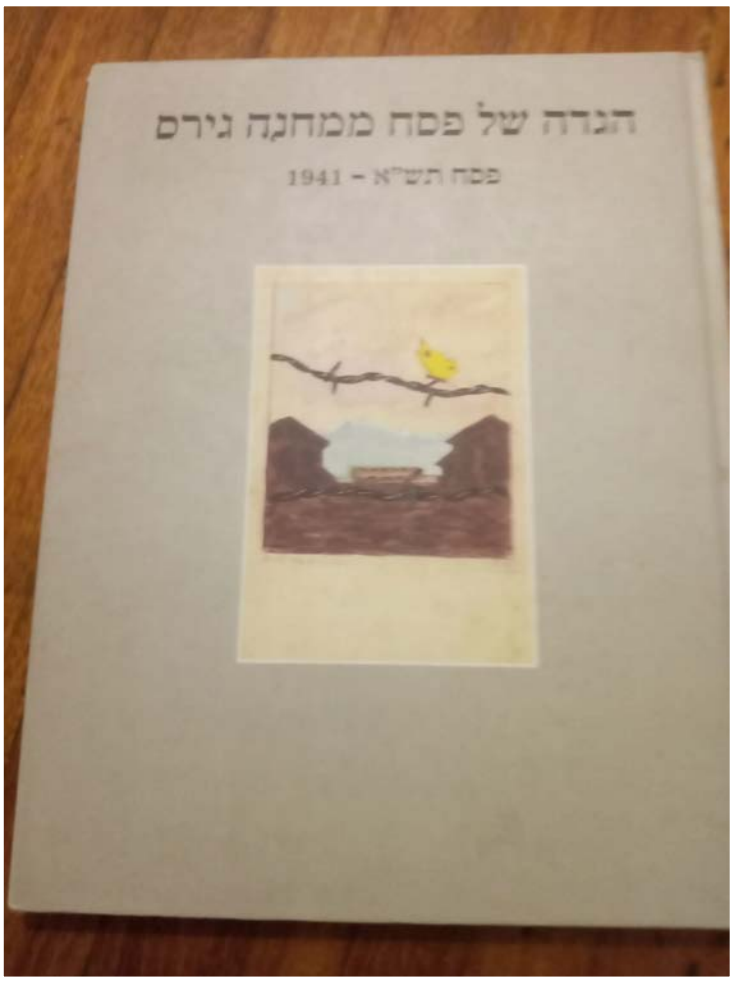

הפקדתי שומרים

על רקע דרישת הרשימה המשותפת לאסור כניסת יהודים למתחם הר הבית, אנו שבים לפרק היסטורי בדברי ימי ההר • ימים אחדים לאחר חג השבועות ה'תשכ"ז, עוד לא יבשו הדמעות מההתרגשות שאחזה בהכרזת "הר הבית בידינו", החל הרה"צ ר' משה וובר זצ"ל ליישם לראשונה את מה שיהפוך במרוצת השנים למפעל חייו: הוא מימן שומר שהתייצב סביב השעון בכניסה להר הבית והזהיר את המבקשים לעלות מפני הסכנה ההלכתית הטמונה בכך • הישמרו לכם עלות בהר

|| שבתאי פוגל ||

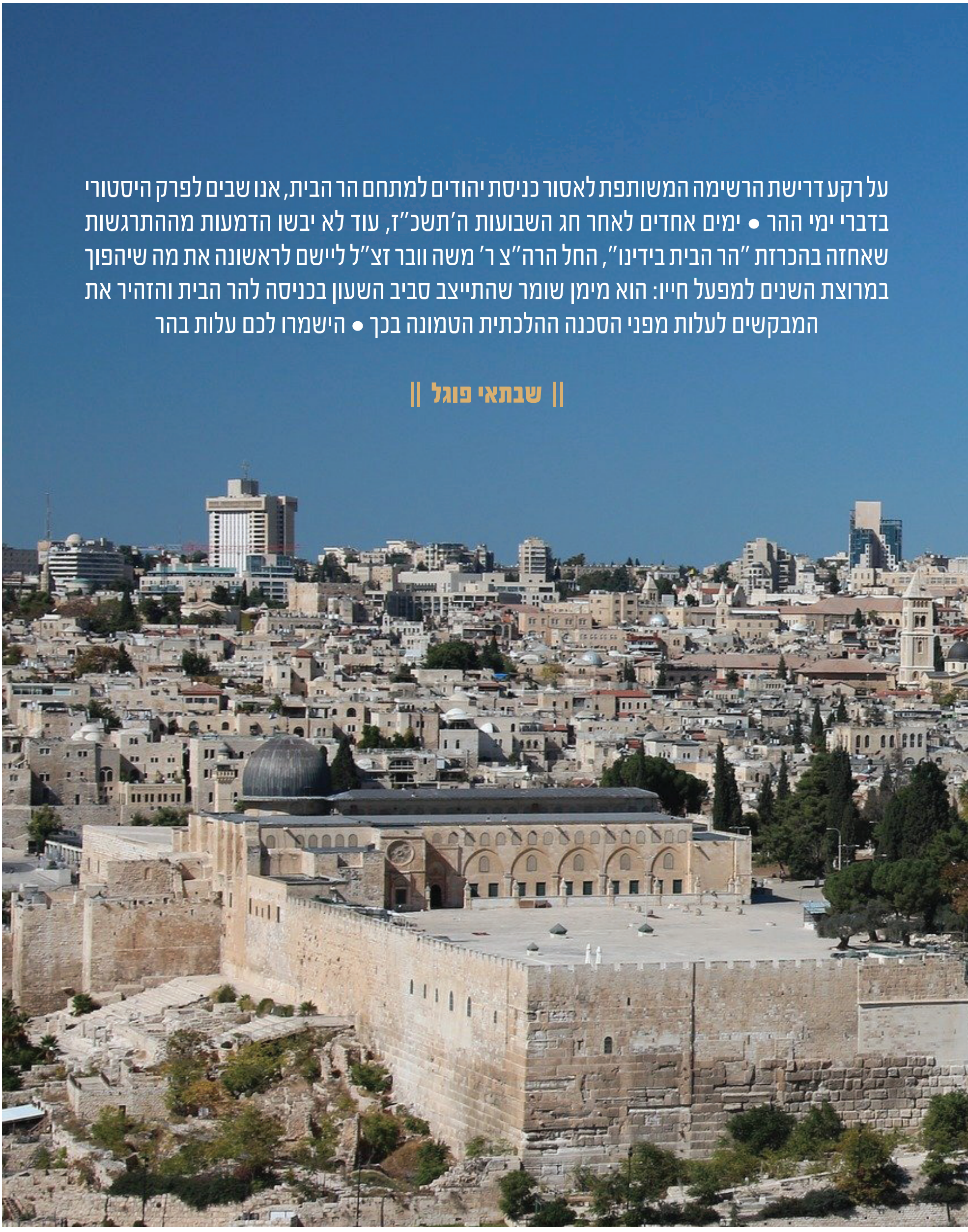

יום אחד הגיע למורי ורבי, הגה"צ רבי משה וובר זצ"ל, מידע על-כך שבאחד האולמות במרכז ירושלים עומד להיערך כנס גדול שמטרתו לשכנע את הציבור היהודי לעלות בהמוניו להר הבית.

"הרב אמר לי: אנחנו חייבים ללכת לשם ולסכל את תוכניתם! אסור שכנס כזה יתקיים!

"נחרדתי לשמוע זאת ממנו. זו הרי סכנה מוחשית להיכנס לתוך אולם מלא מפה לפה באנשים הדוגלים בעלייה להר ומטיפים לכך, ולהפריע לכינוסם.

"'הם עלולים להכות בנו', אמרתי לרב בקול רועם. אולם הוא לא שעה לדבריי. 'אני לא מפחד מהם', אמר לי בקול נחרץ ופניו הביעו נחישות ותקיפות.

"בשעה היעודה, לקחנו איתנו שקית שהכילה עשרות עותקים של 'קריאת הרבנים' – עצומה שהיו חתומים עליה פוסקי הדור, בראשם מרן בעל ה'אגרות משה' ומרן הגרש"ז אויערבאך זצ"ל ומרן הגרי"ש אלישיב זצ"ל – האוסרים בתוקף את העלייה להר הבית בזמן הזה ופוסקים שזה כרוך באיסור כרת, ונסענו לאולם שבו התקיים הכנס.

"כשנכנסו לאולם, לבי הלם בעוצמה. מדלת הכניסה ראינו כיצד עשרות אנשים יושבים מרותקים ומאזינים בקשב רב לדברי אחד הנואמים, שהטיף בפאתוס אודות החשיבות העצומה לעלות להר. הוא קרא בדבריו הנלהבים להביא כמה שיותר אנשים שיעפילו להר.

"תוך עשיית שימוש מעוות ונלוז במקורות חז"ל, הוא הסביר שזוהי מצווה דתית ממדרגה ראשונה שתקרב את ביאת המשיח ובניין בית המקדש.

"הרב החל לצעוד בבטחה ובמהירות לתוך האולם. אני נשרכתי אחריו בברכיים כושלות, חרד מפני הבאות. הרגשתי כאילו אנו חודרים ללוע הארי. כשהגענו למרכז האולם, ניגש הרב למשתתפים שהקשיבו לנאום וטחב לידו של כל אחד מהם את הפלאייר עם קריאת הרבנים, תוך שהוא מכריז: אסור לעלות להר! אסור לעלות להר הבית! זהו איסור כרת!

"המולה רבה השתררה באולם והנואם נאלץ לקטוע את נאומו. חלק מהקהל החל לצעוק ולמחות בקולניות על ההפרעה המטרידה, ואילו חלק אחר ביקשו לקרוא את הכרוז.

"הדרמה נמשכה דקות ארוכות ומחרידות שעבורי נראו כמו נצח. חששתי כל רגע שאיזה חמום מוח יתחיל להרביץ לנו ולפגוע בנו פיזית.

"נשמתי לרווחה כשיצאנו את האולם בשלום. ראיתי בכך שמירה מיוחדת שהרב זוכה לה משמים. חזיתי עין בעין בהתממשות הפסוק 'שומר מצווה לא יידע דבר רע'.

"מאוחר יותר נודע לי שלאחר שעזבנו את המקום התנהל וויכוח סוער בין המשתתפים שנסב אודות החומר שהרב הפיץ, ומשנוכחו המארגנים שלא ניתן להשקיט את הרוחות הלוהטות, הופסק הכינוס".

משמעות מעשית ל'מורא המקדש'

באנקדוטה דרמטית זו, בוחר הרב עידו וובר, תלמידו-כבנו של הגה"צ רבי משה וובר זצ"ל בעל 'ירים משה', לפתוח את השיחה אודות מאבקיו הנועזים ונטולי הפשרות

> "כשנכנסו לאולם, לבי הלם בעוצמה. מדלת הכניסה ראינו כיצד עשרות אנשים יושבים מרותקים ומאזינים בקשב רב לדברי אחד הנואמים, שהטיף בפאתוס אודות החשיבות העצומה לעלות להר. הוא קרא בדבריו הנלהבים להביא כמה שיותר אנשים שיעפילו להר

welcome to the iClimb experience

בואו לגוויית טיפוס

מדהימה!

מה תמצאו במתחם הטיפוס iclimb בירושלים?

קירות טיפוס

iclimb Power
מתחם כח וכושר

מכירת ציוד מקצועי
לטיפוס וגלישה

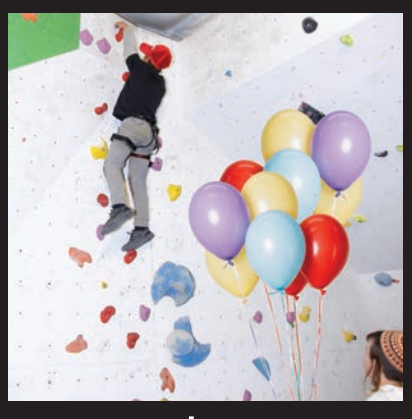

אפשרות לאירועים
וימי הולדת בתיאום מראש

אפשרות לקבוצות, קעמפים
וסדנאות בתיאום מראש

iClimb JERUSALEM

Sometimes Difficult Never Impossible

אצטדיון עדי, מרכז הספורט דוד איילון 1 י-ם 02-6482264 קיר ירושלים iclimb iclimb_jerusalem www.iclimb.co.il

של מורו ורבו בנושא מניעת הכניסה להר הבית. זהו סיפור אחד מני לא מעטים הממחיש את צביונו הנועז של המאבק הכמעט-אבוד באותם ימים – מאבק שהונע מכוחה של אהבת ישראל כנה ודאגה עמוקה מול ההכשלה ההמונית שרבים-רבים נפלו חללים לרשתה בעלייתם התמימה להר הבית מתוך טומאה.

שנים חלפו. אין כמעט יום שהר הבית לא עולה לכותרות בזירה הישראלית והבינלאומית. כל תזוזה בהר, מעוררת גלי ביקורת מקרב כל הגורמים הרואים עצמם 'מחותנים' עם הר המריבה. נדמה כאילו ומעולם לא נשמעה כאן הכרזת "הר הבית בידינו".

ובחזרה להיסטוריה: ימים אחדים לאחר חג השבועות תשכ"ז. זעקת "הר הבית בידינו" עם סיומה של מלחמת ששת הימים, עודה מהדהדת, וארגונים הזויים מתחילים לשווק תוכניות עלייה להר הבית. הרב וובר מחליט לקחת את הדברים לידיו ולהציל יהודים מאיסור כרת.

לאחר מאמצים והתייעצויות עם גדולי הדור, נבחר יהודי יקר שהרב זיהה את תכונותיו ומידותיו כהולמים את הדרישות ממי שאמור למנוע יהודים מאיסור. הוא השית עליו את התפקיד הרגיש, תוך שהוא מדריך אותו על כל פרט ופרט, קטן כגדול.

לאחר שווידא שה'שומר' שולט בשפות שונות, הנחה אותו באיזה אופן הוא צריך לפנות לכל מבקר ותייר, כיצד לנהוג במקרים של ניסיונות לחולל ויכוחים ומדון, הוא הדגיש בפניו שעליו לפנות לכל אדם בסבר פנים יפות ולשדר את התחושה שהוא דורש אך ורק את טובתו של המבקש לעלות מתוך חוסר מודעות לחומרת המעשה – וכמובן, הבטיח לשלם לו מכיסו טבין ותקילין.

"היה לו חשוב מאוד שלא ייווצרו חיכוכים והתלהמויות בין השומר לאלו המתעקשים לעלות להר בכל מחיר", אומר הרב וובר. "גם לגבי אותם יהודים משולהבים שעברו מסעי הטפה ושטיפת מוח ששכנעו אותם שהעלייה להר היא מצווה עליונה, קיבל השומר הנחיות מפורטות מהרב. הוא הפנה אותו למקורות ההלכתיים הרלוונטיים, ואם ההלכה לא הייתה מדברת אליהם, הוא היה משתמש באמצעי שכנוע אחרים.

"לאחר תקופה של השתלמות, יצא השומר לדרכו החשובה והחל את עבודתו תוך שהוא מצויד בברכת הדרך.

"השומר מילא את מלאכתו בצורה משביעת רצון. דרכם של אלפי אנשים נבלמה למרגלות ההר מתוך רצון טוב מצידם שלא לחולל את המקדש. תחושת 'מורא המקדש' קיבלה אז משמעות מעשית".

דאגתו של הרב וובר זצ"ל לא הסתיימה עם כינון השמירה. "מדי יום", מספר הרב וובר, "כשסיים הרב את תפילת שחרית ברחבת הכותל ואחד מתלמידיו הגיע להחליפו על-יד דוכן התפילין אותו הקים מיד לאחר מלחמת ששת הימים, היה הרב פונה לכיוון הכניסה להר הבית בכדי לעקוב מקרוב אחר תפקודו של השומר מקבל המשכורת. הוא היה עומד לצידו של השומר ופונה בעצמו למבקרים, משמש תגבורת לשומר.

"היה חשוב לרב שבמשך כל שעות הפתיחה של ההר, תהיה נוכחות של שומר, וגם כאשר השומר הראשי לא היה שם, הרב היה דואג להפקיד שומרים נוספים", מספר הרב וובר.

מהר-הבית לכותל המערבי

> "ימים אחדים לאחר חג השבועות תשכ"ז. זעקת "הר הבית בידינו" עם סיומה של מלחמת ששת הימים, עודה מהדהדת, וארגונים הזויים מתחילים לשווק תוכניות עלייה להר הבית. הרב וובר מחליט לקחת את הדברים לידיו ולהציל יהודים מאיסור כרת.

מתיאורו של הרב עידו וובר עולה, שהתרחיש הבא היה מחזה נפוץ: אדם מתקרב לאזור הכניסה להר הבית, מיטיב את מצלמתו ומתכונן לרגע בו תדרוכנה רגליו הרועדות מהתרגשות על אדמת הקודש שעליה עמדו שני בתי המקדש. אך כאן, בדיוק בנקודת הכניסה, עוצר אותו שומר חביב וחייכן, מסמן קריאת "סטופ!" באדיבות שלא ניתן לסרב לה.

"שמע, יהודי", קורא השומר למבקר. "נכון שזהו האתר הקדוש ביותר לעולם היהודי. אמת שעל פסגת ההר הזה התרחש המאורע ההיסטורי הבולט שהפך את עם ישראל לאומה הנבחרת – מעמד עקידת יצחק. כאן קיבל אברהם אבינו את הבטחת 'ואעשך לגוי גדול', וכאן ניצבו על תילם שני בתי המקדש.

"הכל אמת ויציב, ידידי", הוא ממשיך. "אבל מה לעשות, אנחנו טמאי מתים. עלייה להר הבית בזמן הזה, איננה התחברות לשורשים או סגירת מעגל היסטורי כפי שניסו 'למכור' לך, אלא דווקא ההיפך מכך. זהו חילול הקודש במובן הפשוט ביותר. אם רצונך לכבד באמת את קדושת המקום, סוב על עקבותיך והסתפק בצפייה מרחוק ובתפילה למרגלות נדבכי הכותל המערבי, שרידו של בית המקדש. שם שא תפילה נרגשת ובקש שיגיע הרגע המיוחל אליו מצפה העם היהודי אלפי שנים, בו ישוב ה' לציון, יזה עלינו מים טהורים ויטהרנו מכל טומאותינו. או אז תתאפשר לכולנו העלייה להר בטהרה ובקדושה".

למשמע הדברים, בדרך-כלל (אם לא היה זה מבקר 'להכעיס'), היה התייר הנרגש נסוב על עקבותיו ופונה לכותל המערבי. זמנית, עד שיבנה בית המקדש.

הרב בהר הבית

שלט המריבה

במקביל לנוכחות השמירה שהוצבה במקום, ראה הרב וובר צורך לנקוט באמצעי מנע נוסף שימזער את גלי העלייה המטורפים של אותם ימים: בחזית הכניסה להר, קבע שלט גדול ומאיר עיניים שבו הופיע במילים גדולות שלא ניתן להתעלם מהן: "אסור לפי דין תורה לכל אדם להיכנס לשטח הר הבית מפני קדושתו!". המשפט תורגם לאנגלית, רוסית וצרפתית.

המילים שהרכיבו את המשפט בן ארבע השפות, נבררו בקפידה ונוסחו בתיאום עם הרבנות הראשית לישראל, שחתימתה התנוססה על הלוח.

השלט הראשון שנחנך במקום לא החזיק מעמד זמן רב. מהר מאוד התחוורה העובדה שגורמים עלומים הדוגלים בחשיבותה של העלייה להר, דאגו להעלים את השלט בשעותיו הקטנות של אחד הלילות הראשונים להצבתו.

אך לא איש כהרב וובר למוד הנחישות יגלה רפיון ידיים. מיד כשעודכן בדבר המעשה הפרובוקטיבי, הלך הרב להזמין שלט חדש. פחות מ-24 שעות לאחר עקירת השלט, התנוסס בגאון שלט אחר שכמו הכריז: אם אתם מחפשים הרמת ידיים – הרי שהתבלבלתם בכתובת. כאן מתנהל

> "לא היה מדובר באיזה בטלן, עולה חדש או 'שומר בגרוש' שתמורת אי-אלו פרוטות ייאות בחפץ לב לעמוד בכניסה לאתר כלשהו ולמלמל משפט שאין לו קורטוב של מושג אודות משמעותו. הרב וובר חיפש לצורך התפקיד המורכב בעל ההשלכות הרגישות, אדם אינטליגנטי, בעל רטוריקה נאותה, הופעה מכובדת - וכמובן ירא שמים. ואדם העונה לקריטריונים אלו, לא היה זול בכלל"
>
> מאבק טהור על כבוד המקדש.

המשכיות למפעל חיים

הרב עידו וובר, מוכר בציבור כעורכו של העלון השבועי 'שמעו ותחי נפשכם', המופץ מדי שבת בבתי-הכנסת ברחבי הארץ וזוכה לפופולאריות גבוהה.

הציבור הכללי מכיר את הרב וובר דרך התוכניות אותן הוא מגיש באמצעי התקשורת המשודרת ובהן הוא נוהג לייעץ לפונים אליו מעל גבי האתר ולסייע להם להיחלץ ממצוקות ולפתור מועקות. את מי שלא מספיק לעלות לשידור, הוא מזמין לפנות אליו לאחר-מכן ורבים הם הפונים ללשכתו.

איש לא יצליח לתפוס אותו בתוכנית או הרצאה שבהן לא יזכיר את מורו ורבו הרוחני, וידגיש שאת כל תורתו ינק ממי שהדריכו במשך שני עשורים. בכל מפעליו רואה הרב וובר המשכיות למפעל חיים שהנחיל לו מורו ורבו המובהק, שראה בו בן לכל דבר. בהיותו חשוך ילדים, החליט תלמידו, מצדו, לאמץ את שם המשפחה של רבו.

כממשיך מורשת רבו, הרב עידו וובר עצמו מתייצב מדי פעם ביוזמתו בשער הכניסה התחתונה להר הבית, ומשכנע קבוצות תיירים לא לעלות להר הקדוש.

לפני שנים אחדות, תועד הרב וובר בכלי התקשורת כשהוא עומד מול משה פייגלין, ערב הפריימריז לראשות הליכוד, ומתעמת למנוע ממנו לעלות להר. "מר פייגלין, זהו איסור כרת! חזור בך! זה לא יביא לך את ההצלחה בפריימריז", אמר הרב וובר.

אך פייגלין בשלו: "אני יודע בדיוק לאן מותר להיכנס!".

כל צופי התקשורת ראו את הקטע, שגרם לקידוש שם שמים ברבים.

בהנחת תפילין

כשמונטיפיורי מימן את השמירה

עלעול במקורות קדומים מעלה את התובנה שלפיה שמירה סביבות הר הבית לא נולדה היום. גם לא בשנת תשכ"ז.

בהלכות בית הבחירה, מדבר הרמב"ם אודות מצוות עשה "לשמור את המקדש", אבל הדאגה מפני אדם הנכנס למקדש שלא בטהרה הינה פרט שולי במכלול הסיבות להצבת השמירה סביב ההר.

"ואין השמירה אלא כבוד למקדש וגדולה היא למקדש שיהיו לו שומרים. אינו דומה פלטרין שיש עליו שומרים לפלטרין שאין עליו שומרים", דברי הרמב"ם.

הרמב"ן מוסיף נופך משלו וכותב "והשומרים כולם כשומרי ראש המלך".

היות והתקבלה הגישה ההלכתית הסוברת שקדושתו של בית המקדש תקפה אף לאחר היחרבותו לכל דבר ועניין, היו מפרשני התלמוד שצידדו בתפיסה שאין סיבה שהשמירה סביבות ההר לא תפטרל בזמן הזה. אבל לא כולם סמכו את ידם על הגישה הזו. היו שראו בכך עבודת המקדש לכל דבר, שאינה אפשרית מתוך טומאת מתים.

אחד מגדולי הלוחמים במאה ה-18 בעד הצבת השמירה, היה רבי מעשל גלבשטיין. הרב גלבשטיין הינו אבי משפחת גלבשטיין הירושלמית הנודעת, שבניה עוסקים עד היום בחסד של אמת במסגרת החברה קדישא הירושלמית.

ב-1881 עלה הרב גלבשטיין ארצה במצוות רבו, ה'צמח צדק' מליובאוויטש, והחל להשקיע את ראשו ורובו בליבון ופיענוח שמירת המקדש. עבודה מחקרית מקיפה הובילה את הרב גלבשטיין למסקנה, שמצוות השמירה עומדת בעינה גם כשבית המקדש אינו עומד על תילו.

את מסקנותיו הנחרצות כינס לתוך ספר מיוחד שכתב בנושא, ששמו "משכנות לאביר יעקב".

הרב גלבשטיין, שאיש יוזמתי היה, לא הסתפק בעבודת המחקר. בעקבות מסקנותיו החל להגות תוכנית מעשית שתכליתה לחדש את מסורת השמירה כפי שהייתה נהוגה בימי קדם.

באשר להיבטים הכספיים, הצליח הרב גלבשטיין לרתום את שני בעלי ההון היהודיים באותן שנים, הפילנתרופים משה מונטיפיורי והברון רוטשילד, שניאותו לפרוס את חסותם הפיננסית הרחבה על הפרויקט.

בד בבד, חתם ר' מעשל על עסקת רכישה מול המוגרבים ששלטו על אזור הר הבית. במסגרת העסקה, עברו לבעלותו בטאבו, שלוש חצרות שהיו סמוכות לרחבת הכותל הצרה של אותם הימים.

בשלב הבא הושיב ר' מעשל משמרות של לוויים ששקדו על הלכות קדשים בסמוך לקדש, כזכר וכסמל למה שהיה נהוג בזמן שבית המקדש היה קיים. כן פעל הרב גלבשטיין להסדרת מניין קבוע של מתפללים שעשו את דרכם באופן קבוע לרחבת הכותל מדי יום. מקורות תיעודיים מאותן שנים מעידים, שהיה זה המניין הראשון מאז חורבן בית שני.

בסופו של דבר, חזרו בהם המוגרבים מעסקת הרכישה – דבר שיצר חיכוכים בינלאומיים הנמשכים עד עצם היום הזה.

כל המתווכים
וכל המשיקים
יודעים...

מזל וברכה
מבית
קו עיתונות

לוח מזל וברכה
זה הלוח הכי חזק במגזר החרדי !

- ✓ עשרות אלפים מצאו פרנסה
- ✓ עשרות אלפי דירות נמכרו ו/הושכרו
- ✓ עשרות אלפי משפחות יצאו לחופשה
- ✓ עשרות אלפי מכוניות החליפו ידיים

בשביל הצלחה מובטחת
התקשרו עכשיו 03-6162228

תרחיש עגום זה חזר על עצמו שוב ושוב והפך לתופעה חוזרת ונשנית כשבכך פעם נאלץ הרב וובר לממן שלט חדש מכספו האישי הדל.

מהיכן באמת הגיע המימון לפרויקט במשך כל השנים? שאלנו את הרב עידו ווובר.

"הדבר היה בנפשו של הרב. הוא היה מניח את כל עיסוקיו החשובים – שיעורי התורה הקבועים, ההתוועדויות, קירוב היהודים – לטובת מצוות השמירה. בתחילה היה חוסך מפת לחמו כדי לממן את עלות השמירה", הוא אומר. "כשהרב גילה שזה גורם לו לחובות כבדים מנשוא, החל לכתת רגליו לבתי נדיבים. מרן הגרש"ז אויערבאך זצ"ל שהיה ידיד אמת למורי ורבי ולמפעליו ועמד בעצמו באופן אישי מאחורי חלק מהיוזמות שננקטו לצורך המטרה – צייד את הרב במכתב נרגש שבו הוא קורא לנדיבי עם לפתוח את ליבם למען המטרה הנעלה".

הרב וובר מציין כי עלות השמירה לא הייתה זולה. "לא היה מדובר באיזה בטלן, עולה חדש או 'שומר בגרוש' שתמורת אי-אלו פרוטות ייאות בחפץ לב לעמוד בכניסה לאתר כלשהו ולמלמל משפט שאין לו קורטוב של מושג אודות משמעותו. הרב וובר חיפש לצורך התפקיד המורכב בעל ההשלכות הרגישות, אדם אינטליגנטי, בעל רטוריקה נאותה, הופעה מכובדת – וכמובן ירא שמים. ואדם העונה לקריטריונים אלו, לא היה זול בכלל".

השומר

"הוא היה רחוק מ'קנאות'"

"הרב שימש בהליכותיו סמל ומופת מופלאים לאהבת ישראל בממדים שלא ניתן למצוא להם אח ורע, את כל כולו הוא הקריב למען יהודים", מדגיש הרב עידו ווובר. "גישתו ההשקפתית הייתה רחוקה מההגדרה 'קנאית'. אבל במאבקו למניעת העלייה אסורה להר הבית, הוא לא גילה גמישות ומשוא פנים כמלוא הנימה. הוא נאבק ללא חת ויצא בגאון במלחמת קודש נגד התופעה שההלכה היהודית רואה בה חטא חמור. הוא הראה לי פעם את ספרו של אחד הראשונים, הכותב שעלייה להר הבית בזמן הזה מתוך טומאת מתים הינה העוון החמור בתורה.

"דווקא היותו אוהב ישראל ללא שיור והגבלה", ממשיך הרב וובר, "היא שהניעה אותו להביא את חומרת האיסור לתודעה ציבורית בכל דרך ואף להיאבק למען מטרה זו בחירוף נפש.

"האיסור ההלכתי היה אמנם בקונצנזוס ציבורי רחב ורבנים מכל החוגים היו חתומים על עצומות האזהרה, אבל לא היה מי שירים את הכפפה וידאג למנוע את העלייה להר.

"לאור זאת, הרגיש הרב וובר שדווקא בתחום זה רובצת עליו חובה של 'במקום שאין אנשים, השתדל להיות איש'. הוא גמר אומר למלא את החלל המסוכן שנוצר ולבלום את ההפקרות".

הרב עומד בפתח הר הבית בכדי להתריע אנשים שלא לעלות לשם. עומד לידו, גיסו הרה"ח אליהו גרומן ז"ל ששימש כשומר

השלט הוצב מחדש

"ממרחק השנים – 41 שנה מתחילת השמירה – אפשר לקבוע שהמאבק שבאותן שנים נראה היה אבוד לחלוטין, נשא פירות", אומר הרב עידו ווובר ושואל: "איפה היום כל התנועות הקיצוניות שצצו אז כפטריות אחר הגשם? איפה כל הדמויות שהתסיסו את הציבור לעלות להר? כיום, מלבד כמה עלונים סהרוריים שנאבקים על זכות קיומם, אין כמעט פעילות למען עלייה להר. אם כי חייבים להדגיש שלצערנו קבוצות יהודים סהרוריים עוד עולים בהר מפעם לפעם".

כל ישראל

לסוף שבוע מושלם....

יותר עמודים » יותר כותבים » יותר תוכן »
יותר מאמרים » יותר כתבות » יותר סיפורים
» יותר מדורים » יותר מעניין

מבית
קו עיתונות

להשיג בכל יום שישי בדוכני העיתונים ובחנויות הנבחרות

מראות חג הפורים בחצרות הקודש ובבתי גדולי ישראל

צילומים: אנשיל בעק ודוד ארזני

האדמו"ר מבעלזא

שר התורה מרן הגר"ח קנייבסקי

ראש הישיבה הגרי"ג אדלשטיין

הגאון רבי עמרם פריד

ביאלא

אלכסנדר

דעעש

דאראג

הגר"א דויטש

הגר"ב לאזאר רבה של רוסיה

לבקר בהיכלם

השבוע שחלף בחצרות גדולי ישראל

מודז'יץ

מכנובקא בעלזא

נאראל

הגר''ש כהן

הגרב''ד פוברסקי

הגר''ד לנדו

ספינקא ב''ב

הגרח''מ וואזנר

הגר''ר אלבז

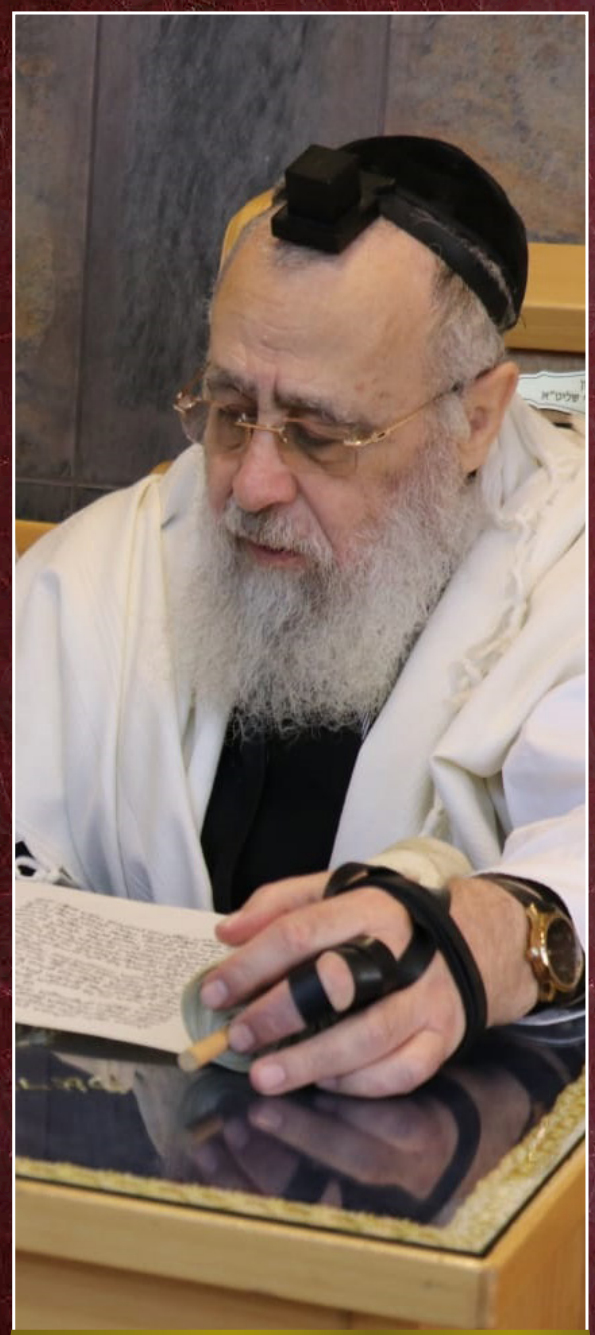

הראש''ל הגר''י יוסף

זוטשקא אמסנא

הגר''צמ צדקה

הגרמ''צ ברגמן

פרמישלאן

גאון הענווה

אדם שכל ימיו בתורה ובקדושה, בהכנסת אורחים ובאהבת ישראל - אך טבעי שהכל יבקשו את קרבתו, יחרדו לכבודו, ירחשו לעברו הערצת אמת ויקבלו את דבריו ללא סייג. כזה היה הגה"צ רבי משה ובר זצ"ל, ששימש ממוצע המחבר בין קהלים שונים, רצוי לרוב אחיו ונערץ היה בין מנהיגי ישראל למקהלותיהם, עד שלכל אחד נדמה היה רבינו כבן חוגו וקהילתו באהבתו אותו.

בשנות אברכותו המוקדמות התקרב רבינו לגדולי ירושלים, שחיבבוהו כמי שמחבב את בבת עינו. ראש ישיבת פינסק-קרלין, הגאון רבי ישראל גרוסמן זצ"ל העיד כי בעודו אברך צעיר, חלה רבי משה בדלקת ראות חמורה. באותן שנים, נחשבה המחלה למסוכנת באופן סופני, כאשר רבים מאלו שלקו בה נאלצו למסור את נשמתם בחזרה לאדון הנשמות. נוכח הסכנה הגדולה שנשקפה לרבי משה - הורה ראב"ד ירושלים דאז, מרן הגאון רבי יוסף צבי דושינסקי לכל תלמידיו להתענות חצי יום, לרפואת האברך המופלג רבי משה ובר. מהרי"ץ דושינסקי הפליג אז במידותיו של רבינו ובגדלותו בתורה, והסביר כי אסור לו לדור לאבד תלמיד חכם בשיעור קומה שכזה. באותה העת הוסיפו גדולי ירושלים לרבינו את השם 'חיים', כסגולה לרפואה. תפילת רבים הועילה, ולאחר מספר חודשים התאושש רבינו וחזר לאיתנו.

זו לא היתה ההתמודדות הבריאותית היחידה בשנותיו הצעירות של רבינו, שמשחר טל ילדותו למוד היה בייסורי גוף. כך למשל, בחודש שבט תש"ד כאשר האדמו"ר הקדוש רבי אהרן רוקח מבעלזא זי"ע הגיע לשערי ירושלים לאחר שחולץ בדרך נס מעמק הבכא האירופאי - נמנה רבינו, שהיה אברך עול ימים, עם מקבלי פניו של הצדיק מבעלזא. הדוחק היה רב, ורבינו, שעצמותיו היו רופפות, נהדף על ידי ההמונים ושבר את רגלו. שבועות ארוכים היה מאושפז בבית הרפואה, כשרגלו מגובסת וגופו דואב. באחד הימים הגיע שמעו של רבינו לאוזניו של הרה"ק מבעלזא זי"ע. הרבי מבעלזא שיגר את אחיו, הרה"ק רבי מרדכי רוקח מבילגוריי זצ"ל שיקיים מצוות ביקור חולים. בבואו, אמר הרב מבילוגריי לרבינו בדרך צחות: "קיימת ברגלך את דברי חז"ל שאמרו - 'חייב אדם לקבל פני רבו ברגל..."

בניסן תשכ"ח, שנה לאחר מלחמת ששת הימים. עז היה חפצו של רבינו לפקוד את קברי האבות שבחברון. באחד הימים נטל קבוצה ממקורביו ושכר מיניבוס שייטול אותם לחברון. הנהג לא שם את לבו לאחד הפיתולים שהיו בדרכו, והרכב התהפך. כל נוסעי הרכב יצאו ללא פגע - לבד מרבינו. שתי עצמות בריח הצוואר נשברו, וייסוריו, ייסורי תופת היו, שהרקיעו שחקים. את ידו לא יכול היה להניע. גם אז, מסר את נפשו להליכה לבית הכנסת, ואף על טבילה במקווה לא ויתר. פעם ליווה אותו אחד ממקורביו, הרה"ח ר' דוד הרצל, אל המקווה. כל הדרך אל המים המטהרים נאנח רבינו מייסורים איומים שנגרמה לו מכל תזוזה. הרב הרצל ניסה להניא את רבינו מההליכה למקווה, והציע לוותר עד אשר יחלפו הייסורים. רבינו נשא לעברו מבט כאוב ואמר: "כדי להתבטל מהליכה למקווה - אינני זקוק לך. אני זקוק לך שתסייע לי".

שמונה ימים לאחר הפציעה החמורה, ערב פסח היה. בשנים הראשונות שלאחר שחרור ירושלים נוהג היה רבינו לנסוע בערב פסח ולעשות את ליל הסדר בעיר רחוקה, על מנת שלא ייכנס בספק חיוב הקרבת קרבן, כדין טומאה שמותרת בציבור, והרי יד ישראל תקיפה בירושלים וניתן לגשת למקום המקדש. שנת תשכ"ח, פסח ראשון היה לאחר שחרור ירושלים, ורבי משה לא שעה לכל מי שיעץ לו לוותר על כוונתו. תוך ייסורים נוראים הוא צרר עם רעייתו מעט בגדים, והם נסעו לעשות את ליל הסדר בקרית מלאכי. רק לאחר מספר שנים, כשרבינו שוכנע כי השליטה היהודית בהר הבית הינה תאורטית בלבד, חזר לעשות לילי סדרים בביתו מבלי לחשוש שחל עליו חיוב הקרבת הפסח.

וכל ימיו היה רבינו נזהר בקיום ההלכה, כשהשולחן-ערוך על כל סעיפיו הגדולים והקטנים הם עבורו הקו המנחה היחיד. מעולם לא הפסיד זמן תפילה, ואף כששהה במקומות אחרים, תמיד חיזר אחר מניינים מוקדמים. זהירותו לעמוד לפני קונו בנקיות הגוף באופן מושלם - תפסה יריעה משל עצמה מסדר יומו, ובכל דבר לא זז כמלוא הנימה מצו ההלכה.

בערוב ימיו תכפו ייסוריו, מחמת בקע שנעשה בבטנו. אבי מורי הלך עמו לדרוש ברופאים, והללו קבעו עבורו ניתוח להסרת הבקע. הכל נערך כמתוכנן, עד שלילה לפני מועד הניתוח נכנס אליו הרה"ח ר' שלמה ויסברג, מוותיקי תלמידיו. ר' שלמה סיפר לרבינו, כי אף הוא עבר פעם ניתוח דומה. רבינו התעניין בפרטי הניתוח, ואז התעורר אצלו חשש הלכתי כלשהו שהניתוח כרוך בו. רבינו החל להוציא מספרייתו כרכי שולחן ערוך ולהערים על שולחנו ספרי שו"ת של ראשונים ואחרונים, על מנת להכריע האם מותר לו לעשות את הניתוח. לבסוף הכריע לחומרה: 'אינני הולך לניתוח. לא אעבור על שום חשש הלכתי', הודיע, להפתעת כולם. על אתר חייג לבטל את התור, לתדהמת הרופאים. רבינו הוסיף לסבול ייסורים נוראים, אך שמח על כי לא נכשל בביטול קוצו של יו"ד בהלכה. ובאופן כללי, על הרבה דברים ויתר, מהם חשובים ביותר, ובלבד שלא לבטל הלכה, אף אם במרחב התורני ניתן למצוא רבים המקלים באותו עניין.

כאותו הֶלֶך הצועד בארץ ציה וצמא למים, יושב היה רבינו ושוקד על תורתו, ומנהל סדר יום עמוס במחיצת חברותות ותלמידים, מתזז בין דפי גמרא ומפרשיה להלכות חמורות שבשולחן ערוך, מהם לכתבי הראשונים ומהם לכבשונות חסידות ולאותיות קטנות שבכתבי האריז"ל ותלמידיו. כל אימת שבאו לפניו תלמידים להיבחן, היה מציג בפניהם שאלות מתוך זכרונו ומתפלפל עמם בסוגיות הפזורות ברחבי ים התלמוד, כשהוא אינו נזקק לעיין בספר. סדר יומו כלל מסירת שיעורי חסידות ב'תורת אמת', לצד

שיעורים בכולל 'שומרי החומות', בישיבת המקובלים 'שער השמים', ובישיבת 'אוהל משה' שבו למד אביו. בשנים אלו מונה למשגיח רוחני בתלמוד תורה 'שומרי החומות', תפקיד שבו נשא לאורך מספר שנים שבהן נטע אהבת תורה בקרב צעירי הצאן, ילדי היישוב הישן שהתחנכו בתלמוד התורה באותן השנים.

רבינו היה 'מחדש' נפלא. דרכו בחידוש היה לתווך בין חלקים שונים בתורה, כשהוא מחבר בין קצוות קוטביים, מקיש גמרא למדרש, ולעתים אף מוצא להם סיוע מכתבי חסידות. לאורך השנים דחה הצעות להעלות את חידושיו על הכתב, עד שניאות לעשות זאת במסגרת מצוות ביקור חולים שערך בבית אחד מיקירי ירושלים, בן למשפחת ויינשטוק הנודעת. בכל שבוע היה עולה לבקר את החולה, ומציג בפניו חידושים לפרשת השבוע, שהיו מחיים את נפשו. במרוצת הזמן גברו הפצרותיהם של בני לווייתו כי יסכים כי חידושיו יסודרו לכדי ספר, ומשניתנה הסכמתו, הזדרז הגאון רבי יהודה צבי דייטש מגדולי תלמידי החכמים שבירושלים, להוציא את התכנית אל הפועל.

מי שנבחר למשימה היה בחור צעיר, תלמיד ישיבת פרשבורג באותן שנים, ושמו משה גדליה ורטהיימר, לימים מגדולי תלמידי החכמים שבחסידי ויז'ניץ בירושלים.

"יום אחד", סיפר הגאון רבי משה גדליה ורטהיימר לכותב השורות, "פנה אליי רבי יהודה צבי דייטש, ואמר לי כי בשכונת בתי אונגרין מתגורר תלמיד חכם גדול, חשוך ילדים, ובפיו חידושים נפלאים על התורה. 'חשוב לרשום את חידושי התורה מפיו, ובכך להעמיד לו יד ושם לאחר מאה ועשרים', אמר לי רבי יהודה צבי. "השנה היתה תשל"א, ואני הייתי תלמיד בן כשבע עשרה שנים. נעניתי להצעה בשמחה, ובכל יום שלישי הייתי סר למעונו, ויושב עמו בין השעות שתיים לשלוש. הרבנית מרים ע"ה נהגה להגיש קפה טורקי מהביל, ובמאור פנים בלתי רגיל עשתה זאת.

"הסדר היה, שרבינו מרצה באוזני את חידושיו, ולאחר מכן הייתי מתיישב להעלותם על הכתב. בכל שבוע הבאתי את היבול התורני שנכתב בשבוע שעבר, ורבינו היה מתקן, מוסיף ומגיה כפי הצורך. כך נמשך הסדר במשך כשנתיים.

"במפגשים הללו", מתאר הרב ורטהיימר, "נחשפתי לתכונה מעניינת של רבי משה זצ"ל: חידושי התורה שהיה משמיע באוזני היו זורמים מפיו בפשטות, משל מדובר בהרגשה ובהמיית לב, מבלי להכביר במקורות שתומכים בחידושו. הוא נמנע מלדבר גבוהה ולצטט בבלי וירושלמי ומדרשים. רק לאחר מכן, כשביקשתי מקורות, הוא היה שולף ספר מארון הספרים, ומראה לי תלמוד ירושלמי או בבלי שעליו יצק את אדני חידושיו. לעתים היה מאתר כמה מקורות תומכים. הכל נעשה בפשטות ובהצנע לכת.

"זכורני כי פעם אחת ישבתי כדרכי, ורבי משה הזכיר כבדרך אגב מימרה מתוך הזוהר הקדוש. ישב שם תלמיד חכם זקן אחד, שזרק הערה אגבית: 'ר' משה, הרי למדנו יחד את הזוהר הזה בשבוע שעבר'. על פניו של רבי משה יכולתי לראות אותות של מבוכה, מכך שהחברותא 'הסגיר' את העובדה שהוא הוגה בכתבי הזוהר. משום שגם כאשר גאונות ובקיאות אגדיים בצבצו מבין חידושיו - הוא עשה הכל להסתיר זאת, והתאמץ להצניע את היותו מלא וגדוש בחדרי תורה.

"אצל רבי משה", מאפיין הרב ורטהיימר, "ניתן היה לראות במוחש את התממשות הפירוש החסידי על המימרה 'הוא היה אומר'. רבינו משה לא אמר אלא רק את מה שהוא הרגיש. הוא לא בא לחדש, אלא לסלול דרכים בעבודת השם מתוך הרגשותיו והשגותיו. כשהוא דיבר על מדרגה כלשהי, ניתן היה לחוש שהוא אומר זאת מתוך מעמדו והשגתו בעבודת השם. הכל נבע מפנימיות נקודת לבבו. אחר כך כבר מצא מקורות קדומים שיתמכו בחידושו, כיד ה' הטובה עליו".

ואת הנקודה לא יכול רבי משה גדליה ורטהיימר לשכוח: "כמעט בכל ביקור במעונו הייתי רואה אנשים זרים הנכנסים אל הבית ונוהגים בו כבתוך שלהם. אנחנו יושבים ללמוד, ופתאום נכנס מאן דהו ומבקש קפה או מרק. והרבנית עומדת במטבח וממלאת אחר העדפותיו של כל אורח מזדמן. רובם היו נדכאים ותשושי נפש, שידעו את הכתובת לביתו של רבי משה בעיניים עצומות. הוא האזין להם מכל לבו, אף אם הדבר בא לעתים על חשבון התעלותו ולימודו שלו". הרב ורטהיימר זכה שרבינו יכיר לו טובה, ויזכירו לברכה בהקדמה לספרו.

ואכן, ניתן להסיק כי רבינו ראה בספרו יד ושם לו ולרעייתו. לספר קרא רבינו 'ירים משה' - משום שבתיבה הראשונה רמוזה שמו של רעייתו הצדקנית, רבת הפעלים ואשת החסד, מרת מרים ע"ה.

כשעמד רבינו להוציא לאור את המהדורה הראשונה של הספר 'ירים משה', ביקש להתייעץ עם מרן הגאון רבי שלמה זלמן אויערבך זצ"ל, בעל 'מנחת שלמה', מגדולי פוסקי הדור. ידידות-אמת שררה בין הגרש"ז לרבנו, וקשר תכוף התקיים ביניהם. רבינו היה מתייעץ עם הגרש"ז בענייני הלכה, והגרש"ז היה משתף את רבינו בעניינים ציבוריים שהיה מתלבט בהם. רבים מהפרטים במערכת הקשרים הלזו נותרו חסויים, ונלקחו על ידי שני גדולי העולם למתיבתא דרקיעא. אולם לאחדים מבין המפגשים היו עדי ראייה ושמיעה, ומהם ניתן ללמוד על קשר הדוק במיוחד ששרר בין הגרש"ז לרבינו.

ערב הוצאת הספר 'ירים משה' לאור עולם, הלך רבי משה למעונו של רבי שלמה זלמן בשכונת שערי חסד - לבקש את הסכמתו. רבי שלמה זלמן נתלהב למראה הספר, עיין בו זמן ארוך והתיישב לנסח המלצה שכללה בחובה שורות ארוכות המפליגות בגדולותו ובקדושתו של מחבר הספר. אולם רבינו, בענוותנותו, השמיט את התארים, והותיר במקומם שלוש נקודות. את נוסח ההסכמה המקורי טרח רבינו להעלים מן העולם מבלי להותיר להם, וחבל על דאבדין.

כך עלה רבינו ונתעלה, כשבקומתו נמזגים גאונות והסתרה, ובקיאות לצד צניעות, ומדרגות רוחניות שראשן בשמים, ואלו נשזרים בהליכות פשטניות. ואם לא די בכל אלו, הצטרפה לכך ידידות הנפש שרקם עם חלכאים ונדכאים שהתאזרחו במעונו, והוא משמש להם לאב ולחבר אמת.

> וכל ימיו היה רבינו נזהר בקיום ההלכה, כשהשולחן-ערוך על כל סעיפיו הגדולים והקטנים הם עבורו הקו המנחה היחיד. מעולם לא הפסיד זמן תפילה, ואף כששהה במקומות אחרים, תמיד חיזר אחר מניינים מוקדמים. זהירותו לעמוד לפני קונו בנקיות הגוף באופן מושלם - תפסה יריעה משל עצמה מסדר יומו, ובכל דבר לא זז כמלוא הנימה מצו ההלכה

12 טיפים בריאים לתקופת הבידוד

מגפת הקורונה מחייבת רבים מאיתנו לשנות את שגרת החיים, לעצור הכל ולהיכנס לבידוד • הדבר לא רק פוגע בעבודה/משפחה/אירועים, אלא גם מוציא אותנו לחלוטין מהשגרה הבריאה עליה שמרנו קודם • מה זה אומר? ועל מה עלינו להקפיד? • יוצרים שגרה בריאה בבידוד

חייבים לקחת בחשבון שהשהייה בבידוד מחייבת צמצום הפעילות היומיומית, מונעת כל עיסוק ספורטיבי מחוץ לבית ואף משנה את סגנון האכילה שלנו. כל אלו עלולים לשנות את כמות הקלוריות היומית שאנו מוציאים/מכניסים ומעלה את הסיכון להשמנה. לכן, חשוב כבר מהיום הראשון של הבידוד ליצור שגרה בריאה של פעילות ותזונה.

יעל דרור, דיאטנית קלינית וספורט M.Sc יועצת חברת מאיר בייגל עם 12 טיפים חשובים:

הקפידו על מים- חשוב מאד להקפיד לשתות לאורך כל היום כמות של 1.5 ליטר מים. המלצה זו נכונה תמיד אבל בזמן הבידוד הקפידו במיוחד להצטייד מראש בבקבוקי מים בהישג יד על מנת להנגיש את השתיה בחדר בו אתם נמצאים בזמן הבידוד.

המנעו משתיה רבה של קפאין- הימנעו משתיה של משקאות עשירים בקפאין כמו קולה, משקאות אנרגיה ועוד. הקפאין משתן וכאשר אתם בידוד עדיף להוריד את כמות הפעמים שרצים להתפנות. אין זה אומר שצריך להימנע משתיית קפה. המשיכו לשתות בכמות לה אתם רגילים ביומיום אבל אל תעלו כמויות.

הפחיתו ממתקים- למרות הרצון ל"התפנק" בזמן הבידוד והרצון הטבעי שלנו לנשנש שוקולדים וממתקים, חשוב להקפיד לא להרבות אכילה שלהם ולנסות להקפיד על שילובם לא כל יום. זה נכון במיוחד בהקשר לירידה בכמות הפעילות הגופנית היומיומית והצורך לשים לב לא להגזים בכמות הממתקים מתוך שעמום בזמן הבידוד.

פירות טריים- מחפשים מתוק? העדיפו פירות טריים. הם יכולים להיות איתכם בחדר. לא חייבים מקרר ותמיד אפשר לשלב אותם במהלך היום במקום ממתק שוקולדי או ממתק אחר עשיר בסוכר.

חטיפים מלוחים- בחרו לשלב כארוחת ביניים כמות של ככוס חד פעמית (לא לסיים את כל השקית!) חטיפים אפויים ולא מטוגנים. עדיף לחפש בייגלה המכיל קטניות ועשיר בחלבון כמקור מזין ומשביע.

פירות יבשים במידה- כאשר מתחשק משהו מתוק, אפשרות נוספת היא פירות יבשים. חשוב רק לדעת לא להגזים כי הם פחות משביעים ביחס לפירות טריים.

הזדמנות נהדרת לסלט- תמיד אתם אומרים שאין לכם זמן לחתוך סלט? אז הינה, יש לכם! נצלו את הזמן בבידוד כדי להשקיע קצת יותר בהכנת סלט או ירקות חתכים שיכולים להשתלב נהדר בתפריט. כי עכשיו באמת אין לכם לאן לרוץ או למהר וסלט טעים ומושקע הוא בהחלט דרך נכונה "לעשות טוב לגוף" כאשר אתם בבידוד.

הכריכים חוזרים לתפריט- בזמן הבידוד אי אפשר לעמוד שעות ולהכין תבשילים. אתם אמורים להיות מבודדים באחר החדרים בבית וגם אם יש גישה למטבח, עדיין אין זה אומר שמומלץ לבלות שם הרבה זמן. נסו לתכנן חלק מהארוחות שיהיו קלות ומבוססות על כריכים מלחמים בריאים כמו שיפון וכוסמין עם ממרחים מזינים כמו גבינות/אבוקדו/חומוס/טחינה ועוד. ירקות תמיד ישתלבו בברכה.

מומלץ להימנע ממאכלים בלי ריח חזק- במיוחד בגלל שאתם צריכים להישאר כמה ימים סגורים בבית, שווה לחשוב מראש ולתכנן שילוב של מאכלים שלא תסבלו מהריח שלהם לאורך כל שעות היום. מי שלא מתחבר לריח של טונה, ביצה, תפוז, קלמנטינה ועוד, עדיף שמראש ימנע מהם.

להפחית מאכלים שיוצרים גזים- חשוב גם להקפיד על פעילות מערכת העיכול בימים אלו. מזונות שעלולים ליצור גזים וריחות לא נעימים כמה שעות אחרי הארוחה פחות מומלצים. לדוגמה, ברוקולי, כרובית, חומוס, עדשים, שעועית, אדממה ועוד.

חפשו באריזות המזון את הסגירה חוזרת- הקפידו להכניס לחדר מאכלים/נשנושים שיש להם סגירה חוזרת שתאפשר שמירה נוחה על טריות המזון בלי צורך לחפש כל הזמן גומיות/אטבים/סוגרי-פלסטיק שלא בהכרח נמצאים באזור הבידוד.

אל תוותרו על הפעילות!- כאמור, אתם מחויבים להישאר בבית/חדר בבידוד וחלה ירידה חדה בפעילות היומיומית שלכם. קחו אחריות על הגוף וצרו שיגרה של פעילות גם במסגרת הבידוד. למשל, פעם ביום מבצעים סדרה של תרגילים פשוטים כמו שכיבות שמיכה, תרגילי בטן, תרגילי גמישות, קפיצות על חבל, עבודת כוח עם גומיות ספורט ועוד. כן, חשוב מאד גם לבריאות וגם לנפש לשמור על שגרת פעילות יומית יזומה בזמן הבידוד.

פרג והבריאות

ד"ר רלי אבל, דיאטנית בכירה בשירותי בריאות כללית מפרטת את היתרונות התזונתיים הבריאותיים שישנם בפרג וזו הסיבה שמומלץ לשלבו בתפריט:

- זרעי הפרג שאנו אוכלים מופקים מפרג תרבותי. כבר לפני מאות שנים שימש הפרג כמזון על וכן הפיקו ממנו שמן למאור ולמאכל.
- הפרג התרבותי בו אנו משתמשים מכיל כמויות אדירות של סידן.
- ב - 100 גרם פרג יש 1,500 מ"ג סידן. לשם השוואה ב - 100 גרם גבינה רגילה יש בין 133-100 מ"ג סידן.
- הסידן בשילוב עם כמויות הזרחן הגבוהות שבו שומרים על העצם והשלד שלנו ומונעים היווצרות אוסטאופורוזיס.
- הפרג מכיל גם כמויות גבוהות של אבץ. אבץ כידוע הינו מינרל חשוב ביותר לחיזוק של מערכת החיסון ולריפוי פצעים.
- הפרג מכיל גם כמות גבוהה של סיבים תזונתיים שעוזרות מאד לבעיות עיכול כמצבי עצירות.
- כמו כן מכילים זרעי הפרג שומנים חד בלתי רווים חומצת שומן לינולאית שהיא יחד עם כמות הסיבים הגבוהה מסייעת לירידת ערכי הכולסטרול הרע (LDL) ומעלה את ערכי הכולסטרול הטוב.(HDL) ובכך מגינים גם שני גורמים אלה על תפקוד תקין של הלב ושל כלי הדם.
- בפרג ישנם עוד מינרלים מעניינים וחשובים . מנגן נחושת ואשלגן. המנגן חשוב ביותר לחיזוק מערכת הקולגן- רקמות החיבור, האשלגן חשוב ללב והנחושת חיונית לכל התהליכים בגוף.
- מבחינת ויטמינים הפרג עשיר מאוד בויטמינים B1 וB6. הם חשובים ביותר לייצוב של מערכות העצביות בגופנו ולתהליך חילוף החומרים והמטבוליזם בגוף.
- את הפרג כדאי לקנות בשלמותו ולטחון בבית או לקנות בחנות תבלינים הטוחנת את הפרג במקום ולשמרו במקפיא.
- ניתן להכין מפרג מלויים לעוגות שונות מתוקות ומלוחות ולהנות ממרכיביו הבריאים.

טיפוח - כן, הגזמה - לא

ד"ר אירנה שנדשטיין, מומחית ברפואה אסתטית בעלת ניסיון של 28 שנה בתחום, דוגלת מאז ומתמיד במראה הטבעי: "להילחם בגיל - זה פתטי. ישנן הרבה דרכים לשמור על מראה מטופח ורענן, ולכן לא צריך להגזים ולהיכנע לטרנדים. לפעמים, כדי 'למתוח' את עור פנים, צריך להוסיף רק מעט מאד חומצה היאלורונית בפינה של קו הלסת - וזהו. פתאום הכל נראה במקום. כנ"ל לגבי עיצוב צורת השפתיים: צריך להתמקד בצורה, לא בנפח".

ד"ר שנדשטיין מוסיפה, שכבר בגיל +30 מומלץ להתחיל בטיפולי סקין בוסטר או מזותרפיה באזור הפנים והצוואר, כמובן בהתאם לסוג ומרקם העור. בסביבות גיל 40 הקמטים והקימטוטים נעשים יותר ויותר בולטים. זהו השלב בו מומלץ ביותר לאמץ הרגלי טיפוח חדשים, בו חייבים לעלות מדרגה, כדי למנוע את הזדקנות העור. זהו שלב המתבטא באיבוד נפח ובשינויים במרקם.

בשלב הזה מומלץ לקבוע תור אצל רופא/ה מומחה ליעוץ אישי, להתאמת הטיפול המדויק לך בהתאם למצב העור שלך, המצב הבריאותי והציפיות. חשוב ביותר לוודא שלרופא יש סמכות מקצועית לכך, ואסור לוותר על הייעוץ המקדים אצל רופא בעל ניסיון.

טיפים חשובים של ד"ר שנדשטיין למטופלים המתחילים והוותיקים, הרוצים להיראות מטופחים, אבל בצורה טבעית ולא מוגזמת:

1. לא לוותר על סקר שוק למציאת הרופא שיש לו סמכות רפואית מקצועית לטיפולים קוסמטיים, ואישורים מטעם משרד הבריאות.
2. חשוב לעשות תיאום ציפיות עם הרופא. אם אין הבנה מלאה בין המטופל למטפל, לא תהיה הצלחה בטיפול.
3. חשוב להיות ממוקד במה שאתם רוצים לשפר את המראה שלכם.
4. מומלץ לא להזריק בבת אחת בכל אזורי הפנים.
5. יש להמתין כעשרה ימים בין אזור לאזור.
6. עדיף להזריק קצת פחות, ולהוסיף לאחר מכן, מאשר להגזים ואחר כך להצטער.
7. חשוב ביותר להקפיד על הוראות התנהגותיות של הרופא לאחר ההזרקה, כמו שטיפת הפנים, לא להיכנס לבריכות ציבוריות וכל פעולה שיכולה לזהם את הפנים.
8. חשוב להיות ממוקד במה שאתם רוצים כדי לשפר את המראה שלכם.

ד"ר אירנה שנדשטיין מומחית ברפואה אסתטית, מעניקה יעוץ מקצועי ללא תשלום, הכולל בניית תכנית טיפול אישית המותאמת לגיל, לגנטיקה, לסוג ולמרקם העור, בתאום ציפיות מלא עם הלקוחה הרוצה להחזיר את האור והחיות לעור הפנים.

מירי שניאורסון /
הכותבת היא בעלת "הבחירה שלי", מנחת אירועים, מרצה ושדרנית רדיו

מתוך השבר באה הגאולה

"לא התחנכתי על ברכי היהדות" מספרת דוקטור קרן בנין. "לא קראו לו בורא עולם אלא המחנך המקראי" היא ממשיכה, ופורשת את משנתה הסדורה. "השיטה שלימדו אותנו זה ללכת עם ספר על הראש, שקילה ודיוק מאוד גדול" היא ממשיכה להזכיר, ספק לעצמה ספק למאזינות, את עולמה לפני שעברה לעולם התורה והתשובה. "השיטות שבהן לימדו אותנו לרקוד לא היו מעצימות אלא מרסקות, הנשמה שלי הייתה בעצבות גדולה מאוד. הופעתי ברחבי העולם, ואף הקמתי בית ספר לריקוד עם עשרות עובדים ועובדות ואלפי תלמידים. ברור שהוא לא התבסס על טהרת הקודש – לא מבחינת טיב התנועה או המוזיקה ואף לא מרכיבי הכיתות. יום אחד ראיתי רב שדיבר בצורה קוהרנטית, ואמרתי לעצמי: "מה יכול רב לדעת על עצבות? יהדות היא ארכאית, לא ייתכן שיהיו שם תשובות לבעיות שלי". החלטתי להיפגש איתי. יצאתי לחפש בדרך מדעית את היהודייה שלי ואת היהדות שבי.

בהמשך, כשהתייעצתי עם רבנים על עתיד הקריירה והפרנסה הייתי בטוחה שיורו לי לעשות פנייה חדה, אך במפתיע הם הורו לי לצקת בריקוד את ערכי היהדות. התחלתי לבכות ממש! לא חשבתי שיש סיכוי שזה יצליח, אבל אחרי שנתיים של פיתוח שיטת ביילה פיטנס, המשלבת גוף ונפש במוזיקה חסידית, אני רואה שהשמיים הם הגבול. כיום השליחות שלי היא לעזור לבוגרות החרדיות בבית הספר לריקוד להתפרנס בכבוד. כוחנו באחדותנו".

●●●

פרשת כי תישא פותחת בפסוק: "כי תישא את ראש בני ישראל" שמשמעותו הציווי למשה לרומם את העם לייחד מעלתו על יד ספירת ומניין בני ישראל. לרוב, תוכן הפרשה "מתכתב" עם השם והמשמעות שלה. אך בפרשתנו מופיעים האירועים הנוראים כמו חטא העגל ושבירת הלוחות, שהם בדיוק ההפך משמה. הרבי אומר שפרשת כי תישא אינה סתם אוסף של סיפורים בלי קשר, אלא היא פרשה "נפלאה" המסמלת את הסדר שבו נברא העולם ויש בה את כל התורה על רגל אחת.

●●●

לכל דבר יש התחלה, ירידה ועבודה ולבסוף גאולה. גם בפרשה מופיעים שלבים אלו: הלוחות הראשונים שכתב ה' ונתן לבני ישראל. אחר כך הירידה והקושי, החטא והשבירה. זהו כישלון רק לכאורה, משום שהוא כמו סולם שמטפסים עליו כדי להגיע לשלב השלישי – הגאולה האמיתית והשלמה. המטרה של שבירת הלוחות היא שבני ישראל יעשו תשובה ויזכו ללוחות האחרונים, שבהם נוספו הלכות, מדרש וסיפור אגדה. האסון הגדול באמצע הוא חלק בלתי נפרד מהתהליך כולו.

כך בפרשה וכך גם בחיינו אנו – זהו הסדר בעולם. גם קרן, כמו כל חוזרת בתשובה, עברה את שלושת השלבים: הראשון, שגשוג של הקריירה ובית ספר מצליח לריקוד, אחר כך הגיע השבר וההבנה שהיא לא מכירה את היהדות ואת עברה, שבר עמוק שהוביל לירידה עד כדי סגירת בית הספר המצליח לריקוד, ומתוך השבר באה הגאולה – פתיחת בית ספר לריקוד עבור נשים חרדיות המתפרנסות בכבוד.

●●●

אצל כולנו מופיעים שלושת השלבים ועלינו רק לדעת להבחין בהם, ולקבל כוח מהמשבר, לזכור את ייחודנו ומעלתנו ומתוך כך לממש את שלושת השלבים בעבודת ה', שתוביל אותנו לגאולה תכף ומיד ממש.

> הראשון, שגשוג של הקריירה ובית ספר מצליח לריקוד, אחר כך הגיע השבר וההבנה שהיא לא מכירה את היהדות ואת עברה, שבר עמוק שהוביל לירידה עד כדי סגירת בית הספר המצליח לריקוד, ומתוך השבר באה הגאולה - פתיחת בית ספר לריקוד עבור נשים חרדיות המתפרנסות בכבוד

משרד מבקר המדינה
ונציב תלונות הציבור

תמיד תלמתם לתרום למכרה ולמדינה?

הצטרפו אלינו למשרד מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור
לעבודה מאתגרת וחדורת שליחות לאומית

פרסום מכרזים פומביים מס' 1-6/2020

לשם הנוחות נוסח המכרז בלשון זכר, אולם הוא מיועד לנשים ולגברים כאחד.

למשרד מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור דרושים עובדים
למילוי משרות פנויות בלשכות המשרד בירושלים, תל אביב וחיפה

- אנשי הייטק למילוי משרות מנהלי ביקורת
  על פי הפירוט שלהלן:
  א. חמש משרות בלשכת המשרד בירושלים, מהן שתי משרות המיועדות לאוכלוסייה החרדית.
  ב. שתי משרות בלשכת המשרד בתל אביב.
  ג. משרה אחת בלשכת המשרד בחיפה.
- משרת עוזר ליועץ המשפטי בלשכת המשרד בירושלים.
- משרת דובר המשרד בלשכת מבקר המדינה בירושלים.

המועד האחרון להגשת מועמדות: י"א בניסן התש"ף, 5.4.20.

מספרי המכרזים, תנאי הסף והתנאים הנוספים המחייבים בנוגע לכל מכרז מפורטים באתר המרשתת של משרת מבקר המדינה בכתובת: WWW.MEVAKER.GOV.IL. תחת הכותרת "מכרזים" - "דרושים".

לפנ

אוכל
דברים טובים מהמטבח

הילה פלאח | hila@kav-itonut.co.il

צילום: נמרוד סונדרס

1 אוזני המן מתוקות ואוזני המן מלוחות

השף קונדיטור מוריס מונייר והקונדיטור ערן שוורצברד מעניקים מתכונים לאוזני המן מתוקות במילוי פרג ומלוחות מבצק תרד במילוי זוקיני, נענע וגבינות לפורים שמח וטעים.

אוזן המן מונייר מתוקה- בצק פריך וניל במילוי פרג

לבצק:

- 150 ג' חמאה רכה
- 100 ג' א. סוכר
- 50 ג' שקד טחון
- 50 ג' ביצים
- 3 ג' מלח
- 200 ג' קמח
- 4 ג' אבקת אפיה
- 10 ג' פרג

אופן הכנת הבצק:

1. לערבב בוו לישה את החמאה ואבקת הסוכר, להוסיף את השקדים הטחונים ואת הביצים בהדרגה, להוסיף את הפרג.
2. לבסוף להוסיף מלח, א. אפיה וקמחים
3. לקרר את הבצק
4. לרדד ולקרוץ בגודל הרצוי

למלית פרג:

- 1 ל' מים
- 1 ק"ג סוכר
- 300 ג' דבש
- 400 ג' חמאה
- 1 ק"ג פרג
- גרידת לימון

אופן הכנת המלית:

להרתיח בסיר את כל החומרים יחד ולבשל בכדי לפתוח את הפרג.

אוזן המן מונייר מלוחה- בצק פריך תרד במילוי זוקיני, נענע וגבינות

לבצק:

- 300 ג' קמח
- 200 ג' חמאה קרה
- 65 ג' מים
- 4 ג' מלח
- 10 ג' סוכר
- 100 ג' תרד קפוא

אופן הכנת הבצק:

1. לערבב בוו לישה את הקמח והחמאה עד פירורים גדולים
2. להוסיף מים, סוכר, מלח ולהמשיך ללוש עד קבלת מרקם אחיד
3. מסיימים את לישת הבצק ידנית
4. מקררים לילה במקרר
5. מרדדים לעובי הרצוי ומחזירים למקרר לעוד שעה
6. קורצים בגודל הרצוי

למלית זוקיני:

- 25 ג' זוקיני צלוי
- 40 ג' קרם שום
- 5 ג' גבינת פטה מתפוררת
- 10 ג' נענע
- גרידת לימון
- קורט מלח
- קורט פלפל

אופן הכנת המלית:

1. לאחר צליית הזוקיני להשאיר בקירור עד טמפרטורת החדר
2. לאחר מכן לערבב את כל המרכיבים יחד עם הזוקיני

2 מאפה בית לזית

המותג מאסטר שף מציג מתכון קליל וטעים של מאפה בית וזית, שניתן להכין ביחד עם הילדים. נשנוש טעים, שגם הילדים וגם המבוגרים אוהבים .

חומרים ל-24 נשנושים:

- 20 זיתים ללא גלעין
- 4 טורטיות
- 4 פרוסות גבינת מוצרלה או צהובה
- מעט שמן זית
- ממרח פסטו בזיליקום וגבינה גרנה פדנו

הוראות הכנה:

1. בעזרת גלגלת או סכין מחלקים כל טורטייה לשישה משולשים.
2. מניחים על כל בסיס של משולש פיסה של גבינה וזית ומגלגלים עד לשפיץ. סוגרים עם קיסם.

3. מזהיבים במחבת חמה עם מעט שמן זית ומגישים מיד. לצד ממרח פסטו ערב או באירוח משפחתי.

3 פשטידת אטריות עם עוף ובצל מטוגן

מצרכים:

1 חבילה אטריות ביצים בינוניות או רחבות סוגת
5 ביצים L טרופות
1 כפית מלח
1/2 כפית פלפל שחור גרוס
שמן לטיגון הפשטידה

למילוי:

2-3 כפות שמן זית
2 בצלים לבנים חתוכים לקוביות
2 נתחי פרגית, חתוכים לקוביות קטנות
מעט מלח ופלפל

אופן ההכנה:

1. ממלאים סיר בשפע מים מומלחים ומביאים לרתיחה. מבשלים במים הרותחים את האטריות עד שהן מתרככות, מסננים ושוטפים במי ברז. מעבירים לקערה.
2. במקביל מחממים שמן במחבת רחבה ומטגנים בו את הבצל בסבלנות, עד שהוא מתרכך ומזהיב. מוסיפים את קוביות הפרגית וממשיכים לטגן עד שגם הן מזהיבות. מסירים מהאש ומניחים להתקרר.
3. מוסיפים לאטריות שבקערה את הביצים, מתבלים במלח ובפלפל ומערבבים היטב.
4. יוצקים למחבת שמן עד לגובה של 1/2 ס"מ ומחממים מעל להבה בינונית-גבוהה. משטחים בתבנית מחצית מכמות האטריות ומטגנים במשך 5 דקות.
5. מניחים במרכז האטריות את קוביות העוף והבצל המטוגנים (משאירים את השוליים ללא מילוי). משטחים עליהם את יתר האטריות ומכסים את המחבת במכסה מתאים.
6. מנמיכים את הלהבה ומטגנים כ-15 דקות, עד שהצד התחתון של הפשטידה מזהיב היטב (מרימים בעדינות בעזרת תרווד).
7. מניחים על המחבת צלחת גדולה, הופכים ומחזירים למחבת על הצד השני. ממשיכים לטגן עד שהצד השני מזהיב יפה.
8. מעבירים לצלחת הגשה ומגישים חם או בטמפרטורת החדר.

באדיבות: רחלי קרוט לסוגת

4 פיצה פרווה

"משומשו", יצרנית הגבינות הטבעוניות, מגישה מתכון מיוחד לפיצה טבעונית. פיצה משפחתית גדולה, בטעם נפלא, בשימוש גבינה טבעונית מגורדת לפיצה ואפיה של "משומשו", פיצה להנאת כולם, המתאימה כארוחת

מצרכים:

300 גרם מגורדת לפיצה ואפיה
200 גרם תוספות כמו פטריות / זיתים / תירס

לבצק:

500 גרם קמח
2 כפיות שמרים יבשים
1 כפית סוכר
1 כפית מלח
3 כפות שמן זית
1 ו-1/3 כוסות של מים פושרים

לרוטב העגבניות:

3 עגבניות קלופות וקצוצות
5 שיני שום כתושות
1 צרור בזיליקום טרי
1/2 כפית סוכר
1 כפית מלח
2 כפות רסק עגבניות
1 כפית אורגנו יבש

אופן ההכנה:

להכנת הבצק: 1. מערבבים בקערה את הקמח, השמרים היבשים והסוכר.
2. יוצרים גומה ושופכים לתוכה את המים, השמן והמלח ומתחילים ללוש. מוסיפים תוך כדי לישה את שליש כוס המים עד שנוצר בצק גמיש.
3. יוצרים כדור מהבצק ומקמחים אותו קלות, עוטפים בניילון נצמד ומתפיחים למשך כחצי שעה.
4. לאחר התפיחה פורסים על משטח העבודה נייר אפייה מקומח קלות. לשים את הבצק בשנית ומרדדים אותו לצורה עגולה על נייר האפייה המקומח.
5. מעבירים לתבנית ובעזרת לחיצות קלות יוצרים מעין מסגרת מסביב לפיצה.

להכנת הרוטב: 1. מניחים במחבת עם שמן זית את העגבניות עם השום. מבשלים כמה דקות ומוסיפים את הבזיליקום ואת שאר התבלינים והרסק. מסירים מהאש.
2. מברישים בשמן זית את שולי הבצק, מורחים על בסיס הבצק את הרוטב ומפזרים מגורדת לפיצה ואת התוספות שאוהבים.
3. אופים את הפיצה בתנור שחומם מראש ל 200 מעלות עד להשחמה.

אפשר לחשוב

סודוקו

8								
		5	2	9	3			
			5				7	3
2			9	7		8		
	3	6	1		2	5	9	
		7		3	5			6
1	9				4			
			8	2	7	9		
								2

	3			4				1
				8				7
9				5			6	
	2				3	4		
	1						9	
		6	7				5	
	8			2				3
5				7				
1				3			7	

	7		1	6				9
			4	9		5	2	
					5			
4		3				6		
7		6	2		9	8		5
		8				7		4
			9					
	8	2		3	4			
9				7	8		5	

			2	1				3
3	6				4	8		
					8	6	2	7
	9		8			1		6
7		6			9		5	
1	2	3	4					
		9	6				7	1
6				2	1			

קאקורו

מלאו בכל שורה או עמודה ספרות מ1 עד 9, כך שיתקבל הסכום הרשום בראש העמודה או השורה. אין לרשום ספרה אחת פעמיים באותה שורה או עמודה.

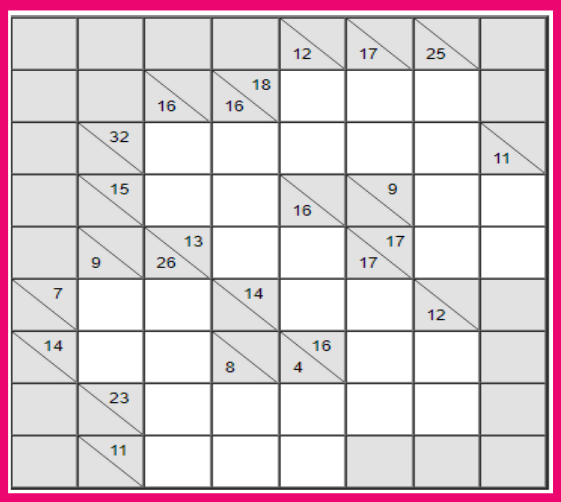

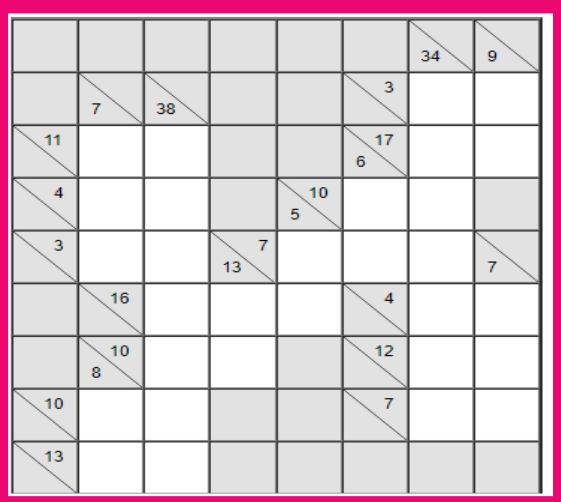

סודוקו 16

4	8	11		14		6	16	15	1						12
9	16			5	12	2		6		14					8
					4	9	1	10			2	16			3
2			1		7	15	8				4		5		
		8		10	9	1	2			15		6	4		
7		14		8			13			6			10	11	16
	10		9		15			2	5	3	13	14	8		
15	5	6	13	4		14							7		2
			7	1	3			12	15		14	8	9	16	
	15	5	14	2	6			9	16	10		12			13
	13		10	12	11	8		7	3		6			2	
6			12	16				5	8				11	10	
					2	4		8	6	12		1			
5	2	1			8		10			11	15			3	14
12	11	9					6	1	14	7	3	2	16		10
14							11				10	4	15	6	7

7	11		2	10	6	13							5		
	16		1	4	5	2			13			15		9	6
15		8	4	1	12	7		11	5	2	14			10	3
9	5							15	6	4	12				
6	9		12		11					1		7		15	4
		10		3	7		6	13		16	4		12		
11	15	4			16		2		9	5	8			13	
1			3			14			12		10			16	
		11			9		10	14		12		4			
			14			4	13	3	2		5				16
16		5	13	7	8	6	12				1		15		
2			15		1							8	10	11	
8	7		9	5		11	16		15						
	2	6	11	8	10	12	4		1			16	7	3	15
		12	16		13			8		6	11	2		5	14
	3	15						4		10	13		11		

תשבצים

התשבצים באדיבות עוזי קייש

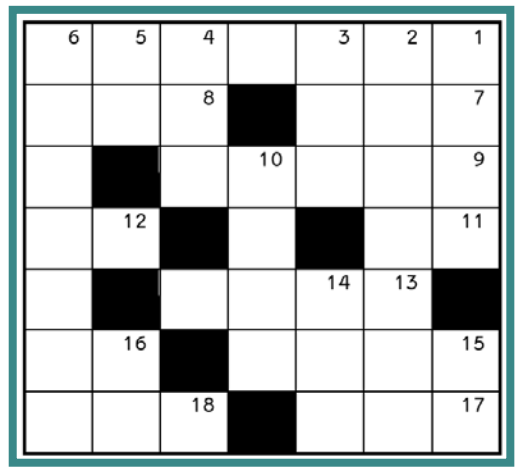

מאוזן

1. מוסר כליות,רגש של חרטה על מעשה רע שנעשה. "לפוקה ול____ _____" (שמ"א כה לא)
7. שדה לזריעת תבואה,אדמת פלחה. "ויתן להם כרמים ו_____ ביום" (ירמיה לט י) (בלשון יחיד)
8. אוצר,דבר שנאגר ונשמר. "צדיק ____" (משלי טו ו)
9. מיכסה,כיסוי. "ובלע בהר הזה פני ה_____ ה_____ על כל" (ישעיה כה ז) (בלשון רבים)
11. קיצור המילים : תפילת נעילה.
12. מפרשיות השבוע.
13. אומלל,מר נפש. "תנו שכר ל_____" (משלי לא ו)
15. מכונר,מאוס,הפך מן "יפה". "אי אפשי באשה _____" (נזיר ד ה) (בלשון זכר)
16. כויה,צרבת בעור הבשר. "_____ תחת יפי" (ישעיה ג כד)
17. כנוי לרשע בן צדיק או לבן הנופל מהוריו בכשרונותיו או במידותיו. "חומץ בן _____" (בבא מציעא פג:) (בהיפוך אותיות)
18. אחד מסוגי הזהב,זהב מובחר. "איכה יועם זהב ישנא ה___ הטוב" (איכה ד א)

מאונך

1. החלק התחתון הרך שבאוזן. "אין רוצעין אלא ב_____" (בכורות לז:)
2. איש כמוני,אדם מסוגי. "_____ _____ שלמדתי כל התורה כולה" (מנחות צט:)
3. שרביט,מטה השליט. "____ מישר ____ מלכותך"(תהילים מה ז)
4. מלחמה,קרב. "אז _____ שערים" (שופטים ה ח)
5. טנא. "_____ המצות" (ויקרא ח ב) (בהיפוך אותיות)
6. מיוחס,אציל. "אשריך ארץ שמלכך ____ ____" (קהלת י יז)
10. פלג,נחל. "ועל _____ ישלח שרשיו" (ירמיה יז ח)
14. קיצור המילים : יתעלה וישתבח ויתפאר.(בהיפוך אותיות)
15. מה? מי? "ויאמרו איש אל אחיו _____ הוא" (שמות טז טו)
16. חמס,מרמה,עושק. "ומרמות ו_____ תחת לשונו" (תהילים י ז) (בהיפוך אותיות)

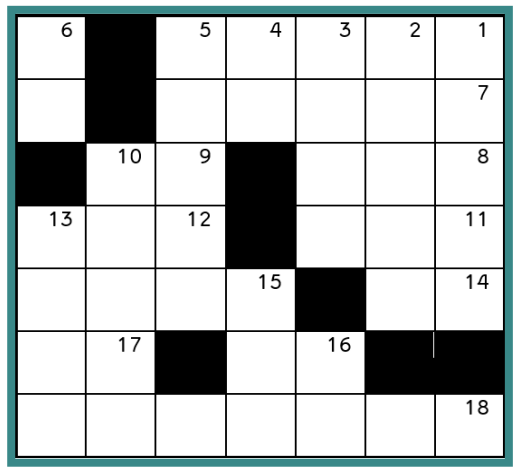

מאוזן

1. באומד,בהשערה,בלא מידה ובלא משקל. "ואין פודין מעשר שני _____" (מעשר שני ד ב)
7. רעדה,חלחלה. "_____ אחזתני" (תהלים קיט נג)
8. רבבה,עשרת אלפים. "יש בה הרבה משתים עשרה _____ אדם" (יונה ד יא) (בהיפוך אותיות)
9. חק,משפט. "להנתן ____"(אס' ג יד)(בהיפוך אותיות)
11. מושקה כל צורכו,ששתה לצמאו. "והיתה נפשם כגן _____" (ירמיה לא יא)
12. עסק רע, מעשה שנסתיים בהפסד או בכשלון. "עסק _____"(בבא קמא צט:) (בהיפוך אותיות)
14. קיצור המילים : הלכות סוכה.
15. כנוי בתלמוד לכל אדם מאומות העולם, חוץ מישראל משעה שקיבלו את התורה. "שבע מצות נצטוו _____ _____" (סנהדרין נו.)(בלשון יחיד)
16. שיעור מספיק. "ו_____ חלב עזים ללחמך" (משלי כז כז)
17. מאותיות ה - א"ב.
18. מישור,מקום שטוח. "שופכין במקום מדרון ואין שופכין במקום ה_____" (פסחים מב.)

מאונך

1. חגורה. "_____ גדולה יש לי בידך" (שבועות מג.)
2. כלי קדום כעין מחבת מנוקבת. "כמין ___ עמוק" (מנחות סג.)
3. סופה,רוח חזקה ביותר. "סופה ו_____ ולהב אש אוכלה" (ישעיה כט ו)
4. רשום את שתי האותיות המרכיבות את הגימטריה : 280
5. התמהמה,התאחר. "פעם אחת _____ העדים מלבא" (רה"ש ד ד)(בלשון יחיד,גוף שלישי,עבר)(בהיפוך אותיות)
6. כפוף,שחוח. "ו_____ עינים יושע" (איוב כב כט)
10. בעברית - של אש. ובארמית? "מנהר ____" (חגיגה יד.)
13. מנוסה,בדוק,שבחנו אותו. "ואף על פי שגלוי ו_____ לפני" (רש"י תהלים פא ח)
15. תעלה או צינור באדמה למשיכת מים ממקום למקום,ביחוד למי שופכין. "יורדין ל____" (עירובין ח י)
16. דרך,חבט שיבולים להוציא מהן את הזרעים. "וארנן _____ חטים" (דברי הימים א נא כ)

טריוויה

1. המלה סנדל היא במקורה יוונית, עברית, ארמית?
2. רס"ג השתמש לראשונה במלה "טבע". נכון?
3. מה ההבדל בן טקס וטכס?
4. "מנוי ו... אתו"

5. "שריד ו... "
6. מהי גלוסקה?
7. בורית היא...
8. "... אדם", "... חיל", "... בית"

9. מהו אטב?
10. בת זוגו של מי היא הנאקה?
11. "עשה לך רב וקנה לך..."
12. מהי אכדית?

13. הוא- טעם. היא- אבר בגוף
14. מהו שיערוך?
15. ירחון הוא כתב עת המופיע...
16. "מחוט ועד שרוך..."

תשובות:

ז. מלה ארמית. 2. לא. הוא השתמש במלה "טבעת". 3. טכס הוא טקס מלכותי. 4. "מנוי ו... אתו" 5. "שריד ו... פליט" 6. גלוסקה היא מאפה מתוק. 7. בורית היא סוג של סבון. 8. "... אדם", "... חיל", "... בית" 9. מהו אטב? 10. בת זוגו של מי היא הנאקה? 11. "עשה לך רב וקנה לך..." 12. מהי אכדית? 13. הוא- טעם. היא- אבר בגוף 14. מהו שיערוך? 15. ירחון הוא כתב עת המופיע... 16. "מחוט ועד שרוך..."

מבוך

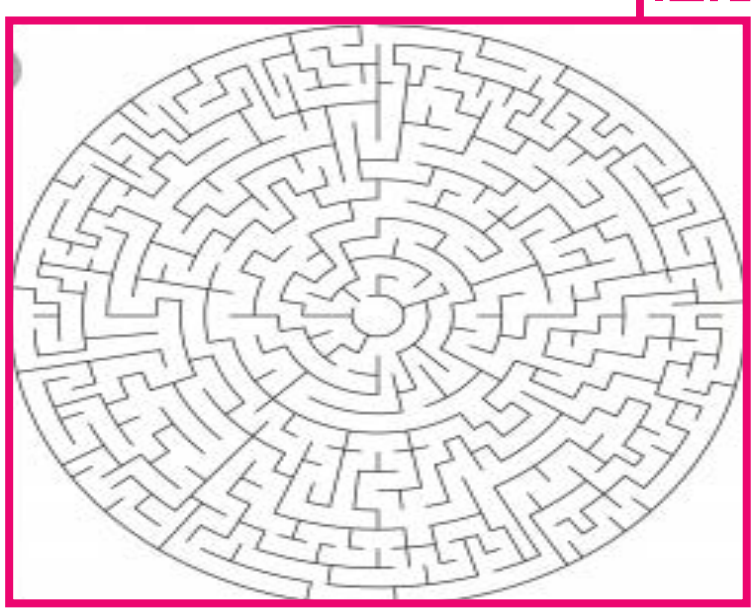

זהו את האתר המופיע בתמונה!

בשבוע שעבר:
הרי האפנינים מאזור אמיליה, איטליה

צילום: ויקיפדיה

מקומות מחבוא

אפשר למצוא אותם בקלות,
אבל קשה יותר למצוא אותם.

מה צריך?

- אבנים חלקות
- צבעים
- מכחול
- טוש שחור

קחו אבן וציירו

מצאו את הפרה משה רבנו

מצאו את הפרה משה רבנו

מצאו את הפרה משה רבנו

מצאו את הפרה משה רבנו

מצאו את הפרה משה רבנו

מצאו את הפרה משה רבנו

להתחיל שנה

בעבודה מצויינת!

לצוות ותיק ומגובש

דרושות נציגות

לחטיבת גיוס תרומות ומשאבים

שעות המשמרת 9:30-14:00

- 40 ₪ לשעה
- בונוסים גבוהים
- אוירה ביתית
- צוות מנצח

לפרטים וכניסה לעבודה מוצלחת חייגי:

077-2309997

לתת תקווה
LATET TIKVA
מרכז ארצי לעזרה וסיוע לילד

TORNADO
עכשיו הכל מושלם

יותר מחמם
פחות מייבש

חיסכון של עד 50%
בצריכת החשמל

TOP SUPER QUIET X

7 מהירויות • טורבו • מולטי סווינג

7 שנות אחריות מלאה

חדש! MASTER 10AQ

תפוקת קירור BTU 8,851 | תפוקת חימום BTU 8,141

עכשיו במבצע רק 1,390 ₪

עוצמתי ומתקדם

7 שנות אחריות *

כאישור משמרת השבת

ניתן להשיג התקן שבת מהודר. בהזמנה מראש

מבחר מזגני MASTER במחירים מיוחדים
ועוד מגוון רחב של מזגנים בטכנולוגיה המתקדמת ביותר

מזגני TOP SQ • VRF BOX • MASTER
TOP INVERTER • מזגן נייד • מיני מרכזי

להשיג אצל המתקינים המורשים,
ברשתות החשמל ובחנויות החשמל המובחרות

טורנדו מרכז הזמנות ארצי : 1-700-500-300

*שנה אחריות מלאה + 6 שנות אחריות מורחבת